

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

IDUN

ILLÜSTRERAD TIDNING
GRUNDLAGD AF
FÖR KVINNAN OCH HEMMET
FRITHIOF HELLBERG

SÖNDAGEN DEN 16 FEBRUARI 1913.

HUFVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE:
JOHAN NORDLING.

BITR. REDAKTÖR: ERNST HÖGMAN.
RED.-SEKRETERARE: ELIN WÄGNER.

ISKARNEVALEN I STADION

ORIGINALTECKNING FÖR IDUN AF NILS KJELLBERG.

Ungdom och Idrott.

Några synpunkter med anledning af Nordiska Spelen.

Af rektor C. SVEDELIUS.

IDROTTENS BETYDELSE SOM ett medel att skapa folkhälsa lärer väl numera ingen förneka. Visst kunna skadliga öfverdrifter förekomma i enstaka fall, men på hvilket fält för mänsklig verksamhet äger icke sådant rum. Arbete af intellektuell art har ofta nedbrutit unga krafter. Öfverdrifter på det området kunna skada både själ och kropp till men för individ och samhälle.

Ja, men inte går det då an att jämföra tankearbete med kroppsarbete, och särskildt den art däraf, som utgöres af idrott? Idrott är inte något arbete alls, menar man kanske. Visst heter det ibland i ett tidningsreferat, att det eller det fotbollslaget "arbetade duktigt", att den eller den skridskoåkaren kunde uppvisa ett resultat, som vittnade "om ett ärligt arbete". Men det är sportjargong och ingenting annat. Idrott är intet arbete alls, den är ett tidsfördrif, ett nöje.

Nå, man kan ju gå med på den satsen — idrotten är bara ett nöje. Men då vore det ju rättvist, att den, när den skall värdesättas, också blir jämförd med nöjen af annat slag. Gå sådana andra nöjen — frågas då — gå de fria från öfverdrifter? Romanläsning, biografpladder, boston, bridge, biljardspel, klubbliif, kafébesök t. ex.?

Vi antaga nu vidare, att dessa sistnämnda nöjen bedrivas på ett sådant sätt, att det, enligt den stora, något så när omdömesgilla hopens mening, sker utan öfverdrift. Hvilket nöje är den lämpligaste sysselsättningen för barn och växande ungdom: den nyss nämnda serien, som började med romanläsning och slutade med kafébesök, eller — kroppsöfningar i fria luften, idrotter?

Och hvilkendera arten af nöje är bäst ägnad att ha en positivt god inverkan, att skapa folkhälsa eller förbättra densamma, där den redan på grund af sociala missförhållanden, däribland just ett osundt nöjesliif, som prackar sig själf på vår ungdom, blifvit illa anfrätt? Svaret borde inte vara svårt att afgifva.

Man förmenar vidare, att idrottsliifvet äfven medför allvarsamma moraliska vådor, att det ofta verkar förråande, tar sig uttryck,

som kunna vara nog så molbjudande, sätter osunda lidelser i brand, särskildt vid de spännande världstävlingarna.

Ja, det är alldeles sant. Täflingar människor emellan ställa alltid deras moral på svåra prof. De äro alltid riskabla. Hur trängas och knuffas inte människor med hvarandra för att komma fram i världen. Den enes död — den andres bröd. Så är det nu, har af ålder varit och lärer nog också komma att förbli. Men då gäller det ju åtminstone... ja, hvad gäller det egentligen? Hvad slåss man mest om? Timlig utkomst, materiella förmåner utan allt tvifvel, mycket ofta på hänsynslös bekostnad af andras berättigade intressen, deras välfärd. Vid en idrottstävling åter gäller det kanske bara en olympisk lagerkvist och sitt eget lands flagga i toppen på en af den olympiska tävlingsarenans tre högsta flaggstänger, hälsad af tusenslämmt jubel från segrarens landsmän. Hvilken framgång hade den minst materiella innebörden, den olympiska eller den förut skildrade?

Men därmed må visst icke förnekas, att idrottsrörelsen, en af de mäktigaste och mest demokratiska folkrörelser, som någonsin existerat, behöfver kontroll och kritik. Och får den lika mycket kritik — kritik är alltid hälsosam — i fortsättningen, som den haft att utstå i begynnelsen, så böra alla parter bli belåtna, äfven idrottens vedersakare. Idrottsrörelsen bör följas med vakert intresse af alla, just därför att den blifvit en folkrörelse. Såsom sådan är den i nyare tidens historia af skäligen ungt datum. Och som bekant hör det till ungdomars art och natur att hoppa ur skaklorna då och då.

Här i Sverige ha vi en kraftig regulator, när det gäller vårt folks fysiska fostran genom ett mångsidigt idrottsliif, jag menar den Lingska gymnastiken, som har mindre idrottslig prägel öfver sig än kanske något annat lands gymniska system. Jag ingår här ej på den frågan, om detta innebär en styrka eller en svaghet, lutar dock åt den förra meningen, förutsatt att vår nationella gymnastik icke fritages från förpliktelsen att ställas under en sund utvecklings lagar äfven den.

Vårt lands idrott är på väg att bli en verklig riksangelägenhet, omhuldad af stats-

makterna. Må den då också bli ett familjens, ett familjemedlemmarnas gemensamma intresse! Må mödrarna, när deras småttingar börja att ta de första stegen såsom utöfvare af idrott och friluftslif, vara deras första läromästare, följa dem i skog och mark, på is och snö! Föräldrarnas och barnens friluftslif och idrottsliif bör bli ett medel att stärka samhörighetskänslan inom familjen. Det var inte till fördel för våra idrottsmän, som nu inneha ledningen af den nya folkrörelsen, att de fingo växa upp i en omgifning, där man i allmänhet stod oförstående mot densamma, ofta mötte den med öfversitteri och åtlöje.

Det är att hoppas, att Sveriges blifvande fäder och mödrar icke skola stå främmande för ett kommande släktes idrottslust och idrottsglädje. Det bör bli en naturlig följd af idrottsrörelsens stora genombrott, som vår tid bevillnat.

Idrotten skall mer och mer få prägel af en samlande folkrörelse. Samling kring ett de små kretsarnas, familjernas gemensamma intresse, samling inom stora åldersklasser af landets befolkning utan hänsyn till rang och social ställning eller till olika grader af boklig bildning, som intill våra dagar dragit upp ett klassstreck, lika obevekligt som någonsin penningen.

Helt nyligen har den svenska skolungdomens vinterspel försiggått i hufvudstaden och dess omgifningar, räknande manlig och kvinnlig ungdom i åtskilliga hundratal som deltagare. Många läroverk äfven i landsorten ha varit representerade. Dessa ungdomens glada tävlingslekar med en alligenom nationell prägel öfver sig ha några dagar senare följts af de Nordiska spelen med internationell omfattning. Mera stort anlagda täflingar i vinteridrotter än dessa förekomma näppeligen i hela världen.

För de spännande och eggande täflingarna, där de yppersta inom olika åldersklasser kämpa om de främsta platserna, må dock aldrig förgätas, att idrottsrörelsens stora uppgift och mål är att göra släktet i stort sedt sundare och motståndskraftigare på en tid, då det är så mycket osundt, som får på dess lifskraft och skapar dådlöshet, missmod, veklighet och lifsleda.

Prenumerationspris:

Vanl. upplagan:	Praktupplagan:
Helt år ..... Kr. 6.50	Helt år ..... Kr. 8.—
Halft år ..... > 3.50	Halft år ..... > 4.25
Kvartal ..... > 1.75	Kvartal ..... > 2.25
Lösn:r ..... > 0.12	Lösn:r ..... > 0.15

Iduns Byrå o. Expedition, Mästersamuelsg. 45. Stockholm,

Redaktionen: Riks 16 46. Allm. 98 03.	Expeditionen: Riks 16 46. Allm. 61 47.
Kl. 10—4.	Kl. 9—6.
Red. Nordling: Riks 86 60. Allm. 4 02.	Annonskontoret: Riks 16 46. Allm. 61 47.
Kl. 11—1.	Kl. 9—6.
Verkst. direktören kl. 11—1.	Riks 86 59. Allm. 43 04.

Annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:	Utländska annonser debiteras 30 öre med 20 % förhöjning å särskild begärd plats.
25 öre efter text.	
30 öre å textsida.	
20 % förhöjning å särskild begärd plats.	

— Ni är barn, säger hon, men jag är också barn, ni växer till och jag växer från. Och det är godt att vara barn, ty dem hörer himmelriket till. Nu trycker hon sin utmärade hand mot kjortelsäcken, där penningarna ligga förvarade, nickar och går mot hemmet och de långa ensamma veckorna.

En flicka smyger omkring och söker och söker, och så frågar hon en bekant: Har du sett Sven?

— Hvilken Sven?
— Sven i Härlden.

Men ingen har sett honom.

Nu började prisutdelningen. Dansen upphörde, och alla samlades för att höra namnuppropen. Framför allt ville man veta, hvar häradets standar kom att stanna. I dag hade sista slaget stått, de öfriga skytteföreningarna inom distriktet hade redan täflat.

Då det bekantgjordes, att Lindås behållit standaret äfven i år, blef det ett hurrande och ett jubel som aldrig ville taga slut.

Nu hölls det sedvanliga talet för standaret. Talaren, en ung man med något osäker röst, drog fram Marathon, Fritjof och Ingeborg, Turkarnas himmel och Napoleon. Plötsligt tappade han tråden högt uppe i molnen, men räddade sig med att peka ut i folkhoppen och utropa: Där står han! Kom hit!

En smärt yngling något blyg men med strålände ögon fördes mot sin vilja fram.

— Han, Erik Stern, fortsatte talaren, har nu för sjätte gången lyckats förvärfva standaret för denna förening. Men tack vare honom är inte endast denna socken hedrad utan äfven hela vårt härad, vårt gemensamma standar. Han, Erik Stern, är som vi veta den bästa skytten i vårt stora landskap. Hur har han kommit dit? Vi hade väl alla kunnat nå lika långt som han, om vi varit energiska som han. —

Talaren fortsatte sitt anförande, men Erik Stern hörde inte längre på.

— Jag har nått ett mål, tänker han, de hurra för mig, de lyfta mig på armarna, men ingen vet, hvad arbete där ligger bakom min seger. Och nu — jag ämnar inte stanna på första bästa station. Nya mål! — pengar! socknens, landets rikaste man! — Han skratade föraktfullt. — Hvarför inte? En obändig vilja kan vända världen upp och ner. Visst kan jag bli Sveriges rikaste man. Ett nytt mål måste jag söka. Men upp med tankarna! Det högsta. Är pengar det högsta? Nej lyckan. Han blef plötsligt allvarsam.

— Till det högsta leder inga vägar, om det kan aldrig bli täflan, det finns omkring oss som luften.

Den tanken gjorde honom inte glad. Hvad gagnade då all hans energi! Endast det högsta ville han täfla om. Han kunde inte lefva utan ett mål att arbeta sig fram emot, han var en het gnista ur sin hembygds berg, och han kunde ej släcka sig själf.

Sven i Härlden hade fått ett högt pris, men ej det högsta. Hans namn ropades gång på gång, men han hördes ej af. Då miste Svens fästmo all besinning och snyftade högt:

— Han har dödat sej, han har skjutit sej! Det är min skull! Sven, Sven, jag älskar ingen annan än dig.

De kulörta lyktorna fändes och raketerna sprakade i luften. Nu hade Sven kommit tillrädda igen. Hans lilla Eva hade funnit honom fröstlös i en stallspilla och gifvit honom sitt första pris, ett människolif, för Sven det enda värdefulla af alla pris i världen.

Snart blir det tomt omkring skjutbanan och klar tyst natt. En hare hoppar försiktigt ut ur skogen.

Oscar Stjerne 40 år.

SVERIGE ÄR DE många poeternas land, ehuru väl det alltid påstås att "ingen människa läser vers". Den satsen tål nu, liksom alla satser, att jämkas på. Det dåliga rimsmiderriet lämnas gifvetvis åt likgiltigheten, men de verkliga skalderna slå aldrig förgäfvets sina lyrors strängar. Den värmländske sångaren Oscar Stjerne, som den 17 dennes fyller 40 år, hör till de poeter, som läsas och läsas med förtjusning. Af Iduns publik har han länge varit högt skattad, och då han för

ett par år sedan i våra spalter offentliggjorde sina intagande "Sångerna om hemmet", fastslogs att det svenska hemlifvets vackra sidor sällan haft en mera hänförd besjunge. Men skalden Oscar Stjerne är också en talangfull journalist, hvarom Karlstadstidningens spalter bära vittne, där han nu varit medarbetare i c:a 14 år. — I anslutning till födelsedagen meddela vi här en alldeles ny dikt af Oscar Stjernes penna, som åter bär vittne om hans fina lyriska temperament.

Lycklig skalden...

LYCKLIG SKALDEN, SOM FÄR sjunga

ut sitt hjärtas kval i sånger!
Skam och sorger, skuld och ånger,
afgrundsdjupens alla bittra
dödsskrin blifva ord, som glittra,
ord, som dofta på hans tunga,
blifva stolta ord, som ljunga
djärft mot själfva ljusets boning,
tills de röra, tills de böja
vreda gudar till försoning,
till förskoning,
när de djupens längtan röja.

Gudar lyssna, gudar lita,
när ur töcknen öfver jorden
blodrödt varma skaldeorden
såsom purpurskyar stiga.
De fördunklas ej af glansen
i det strålriskt gudahöga.
Själfva äro de en strimma
af det allra högsta höga,
som ock gudarna förnimma.
Stilla sänkes ögonfransen
öfver allvíst gudaöga,
stilla gudaårar glimma.

Lycklig skalden! Där i smärtans
djup han sväfvat, äger ingen
sådan makt att lyfta vingen
mot det land i anad eter

som är ljus, som uppenbarar
allt det högstas hemligheter,
gudars liksom mänskohjärtans.

Lycklig skalden, som får fånga
allt, som älskar, längtar, lider
ordlöst bland de tallöst många
stumma under skumma tider!
Lycklig skalden, som får fånga
alla stumma hjärtans strider,
allt, som blott i suckar kvider,
i musik, där allt förenats,
där allt skumt och kvalfullt renats
till en himmelsk harmoni,
som den trötte vederkvicker
och som ljufvigt
lögar själen ljus och fri!

Lycklig skalden, om han känner
och förstår den eld, som bränner
hög och helig i hans bröst!
Säll är den, hans sång hugsvalar,
den är bot och mod och fröst.
Ord, som dofta på hans tunga,
ord, som stråla, ord, som sjunga,
äro här i sorgens dalar
blott en samklang
utaf rop ur allas bröst
och ett gensvar
från en evig gudomsröst.

OSCAR STJERNE.

För hudens vård och ansiktets skönhet

CRÈME SIMON

J. SIMON,
PARIS.

K. ANDERSON

Enda skönhetsmedel som icke irriterar huden.

GRATIS

erhåller enhver vid rekvisition min rikt illustrerade praktikatalog med ringmått, med tusentals juvel-, guld- och silfverpjäser illustrerade i värden till miljontals kronor.
KUNGL. HÖFJUVELERARE.
JAKOBSTORIG 1. REGERINGSG. 19—21.

Afrika i Stockholm.

DE FRIA KONSTERNAS AKADEMI PAGAR F. N. EN etnografisk utställning som genom den inblick den lämnar i en egendomlig och primitiv kultur hos vilda afrikanska folkslag är af allra största intresse. Densamma omfattar forskningsresanden greve Eric von Rosens samtliga samlingar från dennes sista expedition, hvilken sträckte sig genom Afrika från dess sydspets till Egypten. Föremålen äro grupperade efter folkstammarna i löpande följd från söder till norr och inom hvarje grupp ordnade med en åskådlighet, som låter besökaren utan svårighet få en föreställning om de olika folkstammarnes dagliga lif, deras sedvänjor m. m.

De intressantaste förvärfven äro de, som härröra från Batwa, från det sällsamma träskfolket, hvars mycket små gräshyddor äro byggda på gungflyn i de vidsträckta, strax söder om den stora Bangweolosjön sig utbredande papyrusträskan, i hvilka dessa människor föra en nästan amfibisk tillvaro, lifnära sig af näckrosornas rotstockar samt af fisk och de i träskan levande djuren. Greve Rosen har koncentrerat sitt samlingsarbete och sina undersökningar till Bangweoloområdet och satt som hufvudsyfte för sitt afrikanska forskningsarbete just en utredning af dessa trakters etnografi — hvilket är så mycket mera anmärkningsvärdt, som ingen forskningsresande förut besökt Batwafolket. För att ytterligare belysa färdens moment är längs väggarna uppsatt en fortlöpande serie af bortåt 300 fotografiförstorningar där de inföddes lif samt djur- och växtvärlden kunna studeras i detalj. För färdens botaniska resultat står docenten Robert Fries, som i egenskap af botanist medföljde expeditionen och i ett angränsande mindre rum anordnat sina samlingar fotografiska bilder af floran i de uffforskade trakterna. Greve von Rosen ämnar efter utställningens slut skänka samtliga föremål till Riksmuseet, som han redan förut så rikligt understödt med resultaten af sina forskningsfärder.

1. Greve Eric von Rosen.
2. Negerhufud af brons, funnet bland ruinerna i den gamla staden Benin i Guinea på Afrikas västkust. 3. Docenten Robert Fries. 4. Ett väggparli å utställningen med jaktlöfver från den afrikanska djurvärlden: elefant, flodhäst, buffel, olika slags antiloper m. m. På golvet ytterhuden af elefantlöfver. 5. Träskfolket Batwa. Kvinnomantlar af träskantilopskinn med i hårbeklädnaden utskurna konstrika mönster. A. Blomberg foto.

Pellerins Växt-Margarin ..... **ersätter** .....
det finaste mejerismör.

Gustaf de Laval.

MELT NYLIGEN AFLIED PÅ SAB-
balsbergs sjukhus — efter ge-
nomgången operation för kräfta
— doktor Gustaf de Laval,
den världsberömde uppfinnaren.

Föga nämndes dock hans namn dessa se-
nare år. Det fördrades att hans död kom
för att Sverige plötsligt skulle erinra sig, att
det i honom ägde ett geni, och ett geni af
första rang på sitt område, en man, som
gjort svenskt arbete känt kring jorden och
som aldrig fröttnade att söka göra sitt lands
tillgångar fruktbarande.

Gustaf de Laval föddes 1845 i Orsa soc-
ken i Dalarna. Efter att ha tagit studentexa-
men och aflagt examen vid Tekniska högsko-
lan i Stockholm med högsta betyg i mekanik
fick han anställning vid Stora Kopparbergs
bergslag, men begaf sig snart till Uppsala för
att på nytt rikta sitt kunskapsförråd. Efter
fem års studier i kemi, matematik och fysik
promoverades han till filosofie doktor och
återupptog sedan arbetet på sin ingenjör-
plats. Snart reste han dock utomlands för
vidare studier ledande till praktisk använd-
ning af de rika kunskaperna.

Hemkommen anlade han ett glasbruk, men
började just vid denna tid på allvar arbeta
med uppfinningar; de första af dessa hörde
till ståltillverkningens område. Under arbe-
tet med dessa fick han så en dag idén till se-
paratorn, hvars skapande gjort hans namn
världsbekant.

Här är icke plats att dröja vid de skiftande
faserna af Gustaf de Laval's verksamhet, rik
på segrar och nederlag — nederlag oftast
på affärsområdet, segrarna följande det al-
drig fröttnande experimenterandet i arbets-
rummet.

Hvad separatorn betyder för vårt lands
mejeriväsen är ju välbekant och äfven att
den likt svenska fädstickor och svensk
gymnastik är känd i alla civiliserade länder.
Uppfinnaren kastade sig emellertid på andra
områden, ångturbinen blef hans nästa stora
uppfinning. Han sysselsatte sig äfven med

en mjölkkningsmaskin, och det problem, åt
hvilket han senast ägnade sig, var att ur
malmer utdraga metaller på elektrisk väg.
Till detta ändamål ville han använda den rika
tillgången på vattenkraft i vårt land, och
hans metod gaf uppslag till en verksamhet,
som nu är igångsatt vid Trollhättan.

*

Ett lifsvverk sådant som Gustaf de Laval's
för ovillkorligen tanken på de fäta tillfällen,
då man hos oss hör talas om uppfinningar
på det mekaniska området. Vårt folk synes
ha särskilda anlag för sådana. Och icke
sällan händer det, att uppfinnaren är en ar-
betare, som med ringa kunskaper och tid
lyckats framställa sin idé. Man undrar då,
om icke dessa anlag hos de många borde
särskildt tillvaratagas.

I Petersburg finns, eller fanns åtminstone
för en del år sedan, en stor sal, underhållen
på det allmännas bekostnad, där människor
som kände lust att sysselsätta sig med me-
kaniska uppfinningar, fritt hade tillträde.
Där funnos ugnar, verktyg, metalldelar. På
lediga stunder kommo hit personer, som
utan denna inrättning icke haft tillfälle att
utbilda sina anlag eller fullfölja det de ville
framställa.

Mycket göres ju för att läsningens nyttiga
nöje må bli lätt tillgängligt för alla lager i
samhället. Men alla människor tillfreds-
ställas icke endast af läsning, hos många
finnes lust för annat, och bland dessa — hos
flera än man tror — lusten att skapa, att
förfärdiga. Vid den tidiga undervisningen
har man just i våra dagar börjat ta vara på
denna lust, som hos en mängd barn fram-
träder så tydligt. Som vuxna ha dock de
flesta människor föga tillfälle att i sina
trånga bostäder öfva sig, och de, som verk-
ligen kunde ha något nytt att frambringa, få
sålunda intet tillfälle att låta det se ljuset.

Kunde man icke äfven hos oss inrätta nå-
got påminnande om anstalten i den ryska
hufvudstaden?

Många frön finnas af naturen, som aldrig
bära frukt, emedan de fallit på hälleberget.
När man ser hvad ett geni uträttat, kommer
man också lätt att tänka på, hur mycket ri-
kare ett land skulle bli, om intet ginge under,
om också åt andra genier gäfves möjlighet
till utveckling.

Röstpliktsvägran.

SNART KOMMA SVERIGES
kvinnor att ställas inför frågan
om de vilja deltaga i den opi-
nionsyttring för kvinnans poli-
tiska rösträtt och valbarhet,
som fått denna form:

Vi undertecknade svenska kvin-
nor ansluta oss till krafvet på
full politisk medborgarrätt för
Sveriges kvinnor.

Flertalet af dem, som ej underteckna,
komma att motivera sitt afslag sålunda:

"Politisk verksamhet är oförenlig med
sann kvinnlighet."

Detta skäl har fått många goda svar, så
väl kända att de här ej behöfva upprepas.
Min afsikt är endast att framhålla ett bland
dem, emedan det erhållit en dräpande for-
mulering af en amerikansk universitetspro-
fessor, i en sakrik och vidsynt bok om
"Kvinnan i det moderna samhället".*

*Earl Barnes: Woman in modern so-
ciety (B. W. Huebsch, Newyork 1912).

Det bör genast betonas att författaren
klart ser de faror, som verkligen hota
kvinnligheten och hemmen, genom mödrar-
nas förvärfvarsarbete, som ju är programmet
för den riktning inom kvinnorörelsen, jag
kallat den a-maternella. Han är ej heller
blind för de faror, jag i fjol påpekade i en
artikel om nutidskvinnan, en artikel som tro-
ligen blifvit bättre förstådd om jag kallat
den "nutidsmänniskan". Ty alla hotas af de
personlighetssplittrande, den själiska full-
heten uttorkande, den andliga jämvikten
störande inflytelser, dem vår utåtvända och
rastlösa tid ständigt mångfaldigar.

Jag har förutskickat dessa ord för att visa,
att den amerikanske professorn icke är nå-
gon ytterlighetsman utan har förmåga att se
sambandsfrågorna från mer än en enda syn-
punkt. Just emedan han är förtroendevä-
kande opartisk i sin tankegång, har jag fun-
nit honom värd att anföra.

I den afdelning i nämnda bok, där han ta-
lar om kvinnans rösträtt, upptar han just ta-
let om "kvinnligheten", som hinder för kvin-
nans politiska verksamhet. Han sätter pric-
ken på i med en bild, som här fritt återgif-
ves:

Om en i spårvagn åkande dam, då hon
affordras sin afgift, svarar att hennes kvinn-
lighet hindrar henne från att befatta sig med
denna offentliga angelägenhet, och därför
ber närmaste herre att betala för sig, skulle
hon genast bli underrättad om, att den, som
vill befordras till sitt mål af ett offentligt
sambandsmedel, också måste betala för
denna sin befordran. Författaren framhåller
att lika orimligt bete sig de kvinnor, som
gärna begagna sig af alla samhällets för-
måner, men anse sig för "kvinnliga" att
uppfylla sin röstplikt eller andra samhälls-
plikter, hvilka dock måste fyllas om statshus-
hållningen skall bli allt bättre skött och sam-
hällsbyggnaden allt fullkomligare gestaltad.
De "kvinnliga" kvinnorna åtnjuta alla sam-
hällets hjälpmedel: skolor och andra ut-
bildningsanstalter, arbetsmöjligheter och ar-
betsskydd, lagens hägn om deras personer
och egendom, hjälp vid olyckor m. m. Ty
statsordningen, lagarna och kommunen
bjuda sina flesta förmåner åt medborgare af
båda könen.

De röstpliktsvägrande neka att betala för
sig genom kommunalt och politiskt arbete.
Men må de då också afsäga sig förmånerna!
I samhället, lika litet som i spårvagnen, ger
"kvinnligheten" någon rätt att åka på snål-
skjuts!

Så långt den amerikanske professorn. Jag
hör redan en mängd kvinnoröster, som sorla:

Vi skulle icke fylla våra samhällsplikter?!
Vi äro lika redliga som villiga skattebetalare
och skatten måtte väl just vara motsvarig-
heten till nyss uppräknade samhällsfördelar?

Men — betala icke äfven männen samma
skatter? Därtill åligger dem i de flesta
land värneplikten. Och dessutom det po-
litiska arbetet. Hvarför skall mannen betala
sambandsförmånerna dubbelt och tvådubbelt
mot kvinnan?

Åter ljuder den kvinnliga kören:
"Emedan vi kvinnor, genom att föda och
fostra det nya släktet, bjuda full motsvarig-
het till männens värneplikt och politiska
plikter".

Men fränsedt att många kvinnor ej äga
modersuppgifter, blir förhållandet dock ej
jämnadt. Ty familjemoderns arbete inåt
motsvaras af faderns, familjeförsörjarens,
utåt.

Nu brusar svaret från den kvinnliga kören: "Men modersuppgiften fordrar kvinnans närvaro i hemmet i mycket högre grad än fadersuppgiften mannens."

Intet är sannare. Och ingen har talat oflaret än jag om mödrarnas plikt till själfbe-gränsning i fråga om det yttre samhällsarbete, så länge barnen behöfva vård och fostran. Men det är säkert, att det fåtal kvinnor, som blefve riksdagskvinnor, i regeln komme att tillhöra samma, från närliggande modersplikter fria, kategori, som de nuvarande ledarinnorna af rösträttsrörelsen: fria, antingen emedan de aldrig varit mödrar eller emedan de nått upp till mormödrarnas värdighet. Hvad beträffar de unga mödrarnas fullgörande af rösträttsplikten så tar den på valdagen icke mer tid än t. ex. det för lillens välbefinnande ej nödvändiga spetsstyendet kring hans hakklappar. Och under årets lopp — i form af läsning, möten o. d. — icke hundradelen af den tid, som hundratusentals kvinnor, utan hänsyn för barnen, ödsla på sällskapslivet och andra nöjen. Beslut — som en öfverbjuden stockholmssmor en gång gjorde — att endast gå bort en afton i veckan! Och tid kommer att finnas, så väl åt barnen som åt läsning af social-politisk litteratur och annan liknande beredelse för röstplikten.

Nyss angifna skäl var således ingen välgående orsak för att familjemodern bör fritagas från samhällsplikterna, men familjefadern digna under dem.

Nu sliga stämmorna till vredgadt patos:

"Vi fritaga oss visst icke från samhällsplikter. Vi grunda sländigt nya välgörenhetsinrättningar. Vi offra tid och pengar på sådana och liknande sociala ändamål. Men vi förbehålla oss rätten att ge vårt samhällsarbete i öfverensstämmelse med vår natur; att såsom samhällsgagnande få stanna inom vår egen sfär."

Men — ha icke också män i alla tider, framför allt i vår, arbetat inom den sfären? Och dock anse de ej att detta frivilliga sociala hjälparbete skall fritaga dem från deras politiska medborgarplikter! Dessutom — ha de välgörande damerna aldrig insett, att välgörenheten inte annat är än att hänga äpplen på ett träd, som ingen frukt bär emedan det är vanskött? Ge det hårdare arbete, som behöfs för att fränga till roten, det samhällsordnande politiska och kommunala arbetet! Och trädet skall ge frukt af sig själf. Hur är det möjligt att icke just de inblickar, sysslandet med välgörenheten gifvit kvinnorna, väckt alla kvinnliga samveten till visshet om att rösträttskrafvet nu är en samhällsplikt?

Nu brusar svaret som en orkan: "Samveten, säger ni! Som om det inte just vore våra samveten, som förbjuda oss att ta del i landsviktiga beslut, dem vi icke förstå, att handla på områden, där vi ingen erfarenhet äga!"

Men hur ha männen erhållit det — tyvärr ännu otillräckliga — förstånd, de ha i politiska frågor? Hur ha de vunnit sin — tyvärr ännu ensidiga — erfarenhet? Ha de suttit i stugorna för att "mogna"?! Jämför t. ex. endast Sveriges bondestånd i riksdagen på 1700-talets midt — då mängden knappt kunde rita sina bomärken — och samma stånd hundra år senare!

Alla borde nu veta att på det politiska lifvets som på alla andra lifsområden, organer utbildas genom att funktionera.

Åter svara de röstpliktvägrande:

"Men det finnes olika slags funktioner. Vår har, vår natur likmäktigt, bestått i det medelbara handlandet. Vi ha inspirerat

männen; vi ha brukat vårt inflytande mellan slagen!"

Svaret visar att det således icke skadat "kvinnligheten" att damerna haft fingrarna med i politiken, endast man där icke bränner dem! Att öfva inflytande på landsviktiga beslut är icke "okvinnligt". Men att taga del i arbetet och i ansvaret, detta är det "okvinnliga"! Man uppvisar, med ett ord, en fingerad insolvens när det gäller att betala samhällsskulden!

Vid denna anklagelse torde de röstpliktsvägrandes fålamod vara slut. Och nu utbrister det verkliga, det mäktiga, emedan fröghetstunga, skälet:

"Vi bry oss inte om den eländiga rösträtten! Hvarför ska vi skaffa oss mer bråk och tråk än vi redan ha? Vi äro lika lyckliga utan er rösträtt. Vi vill alls inte ha den!"

Inför detta skäl blefve till och med en Sokrates svarslös. Och så få de rösträttspliktsvägrande gent emot oss behålla sista ordet.

Men nu är det så i denna underliga värld, att när en samhällsklass ställer sitt tanklösa eller hjärtlösa "jag vill inte" mot sin tids stora, berättigade kraf, då blir det tidshändelserna och de personliga ödena, som ge slutrepliken.

De nu röstpliktsvägrande komma kanske att upplefva politiska eller sociala olyckor, dem folkets röstande kvinnor kunde bidragit att hindra. Och med all visshet komma enskilda bland dessa rösträttsvägrande kvinnor att få se någon af sina käraste, medelbart eller omedelbart, falla offer för samhällseliga missförhållanden, dem de röstande och valbara kvinnorna kunde hjälpt till att undanröjda. Med än större visshet komma många af de rösträttspliktsvägrande själfva att drabbas af någon föräldrad lag, som de röstande och valbara kvinnorna kunde bidragit att ändra.

Det vore emellertid allt för sorgligt om alla vi, hvilka kräfvat rösträtten emedan vi vilja fullgöra rösträttsplikten, nu skulle komma att nekas denna rätt, emedan ett stort antal — kanske flertal — svenska kvinnor ännu ej "bry sig om" den!

Denna utgång bör afvändas på det enkla sättet, att vi hos riksdagen 1914 begära samma lösning af rösträttsfrågan som i fråga om kvinnans myndighet. Till en början erhöles nämligen myndigheten endast på anhållan; de, som ej gjorde en sådan anhållan, förblefvo omyndiga.

Om nu endast alla de kvinnor, som under-tecknat den ofvan anförda opinionsyttringen, erhöles rösträtt, men de, som "ej vill ha den", sluppe få den, då blefve ju alla parter nöjda? Eller — kanske dock icke?

Ty en sak är att de "kvinnliga" kvinnorna ej vilja ha rösträtt, så länge deras medsystror inte heller ha den. Men männe de skulle stå ut med att själfva ej äga en rätt, som dessa deras medsystror besuttede? Att icke vilja, detta låter förnämligt. Att icke få — äfven om man "inte vill" — är däremot förödmande. På goda psykologiska grunder tror jag således att, inför den utsikten, att de röstpliktsvilliga skulle få, hvad de röstpliktsvägrande skulle sakna, funnes inte längre en enda kvinna i landet, som "inte brydde sig om rösträtten"!

ELLEN KEY.

Torsten Petre.

En hemmets musiker.

EN INOM HUFVUDSTADENS Musikintresserade kretsar välbekant brukspatron Torsten Petre fyllde för kort tid sedan 50 år. Född på Hammarby, uppfostrades han under åtskilliga år i Uppsala, men hans böjelse för tonkonsten förde honom efter hand öfver till musiken, hvarvid dock icke praktiska sysselsättningar åsidosattes. Han genomgick en landbruksskola och företog sedan studieresor till Tyskland och Schweiz.

I sin privata verksamhet har Torsten Petre upprätthållit sin släkts traditioner genom utförande af ett säkerligen icke obetydligt mecenat-skap, väsentligast gällande unga musikadepter.

Musiken har nämligen alltid förblifvit Torsten Petres stora lifsintresse, och det är också som musiker han förskaffat sig ett namn. Hans komposition hör visserligen ej till den mera betydande, men den har genom sin stämmingsmätade omedelbarhet vetat att fränga in i vida kretsar.

Internationalis Concordia räknar Torsten Petre bland sina verksamaste och mest framstående medlemmar. Också hade sällskapet den 3 i denna månad anordnat en ståtlig hyllningsfest för honom å Grand Hotell, hvarvid bl. a. åtskilliga af hans kompositioner kommo till utförande.

Iskarnevalen i Stadion.

ORES MJÄKIGA LYNNE HINDRAR inte stockholmarna att idka vinterlif, som om vi hade flera grader kallt och snön knarrade under sulorna. När detta skrives är det fråga om Nordiska spelens vara eller icke vara, men några dagar förut fanns ännu en fläkt kvar af den friska nordan, lagom hvass för att låta Stockholms Allmänna skridskoklubbs karneval äga rum i Stadion. Den blef verkligt lysande och rolig med ett vimmel af brokiga dräkter och typer från alla världsdelar. Hockeyklubbens damer och herrar gjorde sin inåkning med stor effekt — ett hockeypar synes i förgrunden å vår liffulla teckning å första sidan — och Salchow presterade sin mästerliga konst, isbjörnar dansade, ungdom lekte och allt var jubel och gamman. Det hela afslöts med ett fyrverkeri, hvaribland förekom kronprinsessans porträtt i eld — en artighet mot den unga furstinnan, som varit isfestens beskyddare.

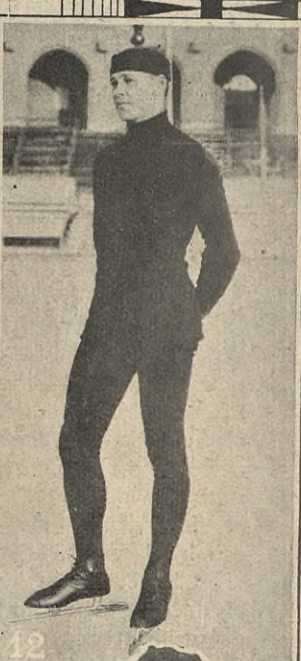
Nordiska Spelen

PÅ STÅLSKO OCH SKIDA.
ISJAKT- OCH SKRIDSKOSEGLINGAR.

Första dagarna

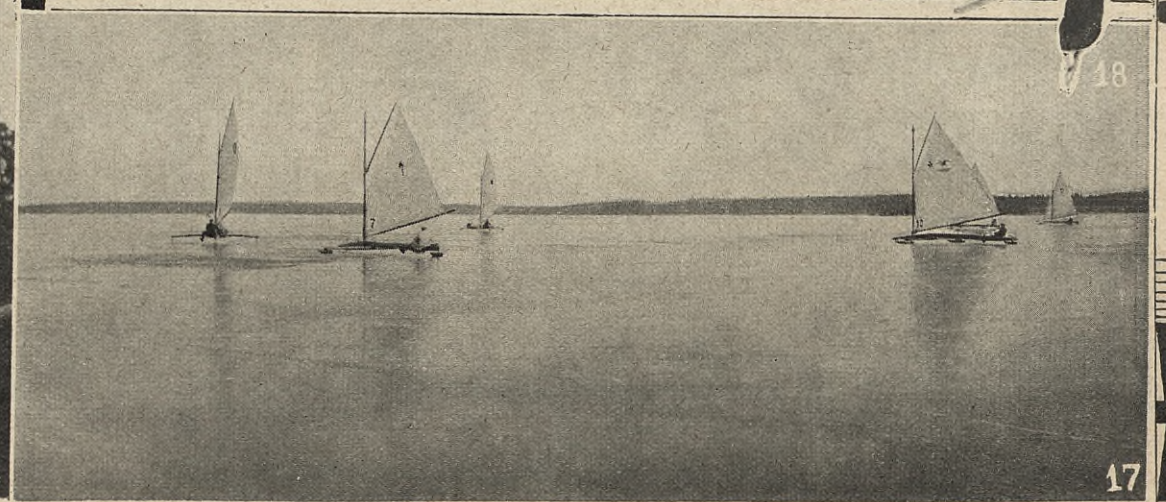
IDUNS HEDERSPRIS TILFÄLLER
FRÖKEN SVEA NORÉN.

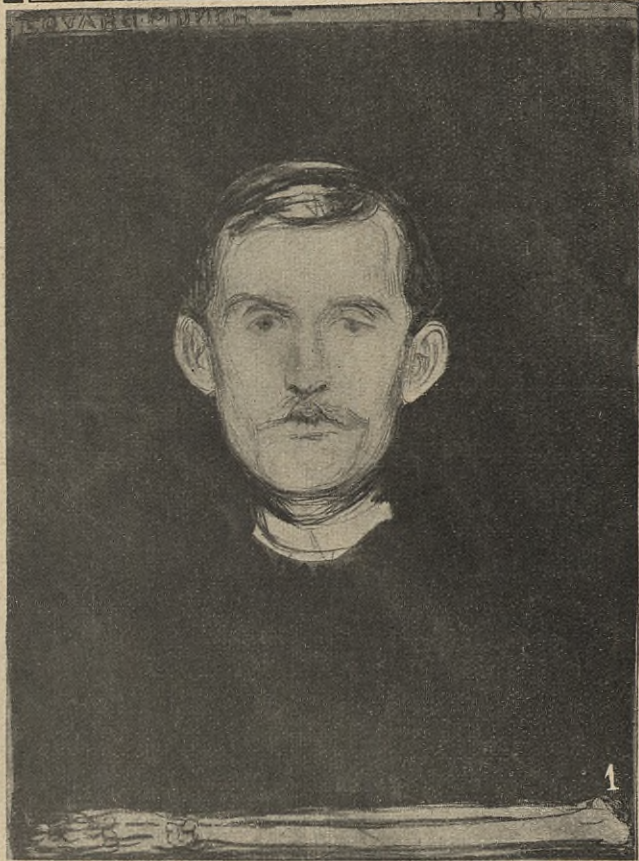
DEN VERKLIGA VINTERN BEHAGADE INTE HEDRA NOR-
diska spelen såsom alla idrottens vänner lifligt hoppats.
Väderleken liknade mera aprils än februaris. Men spelens
kommittéerade lika litet som idrottsmännen själva förlorade
modet, och tack vare söndagens klarnade himmel och lätta
frost kunde tävlingarna i skidåkning, skidloppning, isjaktse-
gling och skridskosegling försiggå med i det närmaste samma aplomb som
om vi haft snö och tio grader kallt. Våra läsare finna här en bildskörd
från spelens tre första dagar återgivande de förnämsta sportcelebritet-
terna och några intressanta tävlingsmoment. Bild 1 framställer spelens
inblåsning af de vid slika tillfällen traditionella härolderna. Bild 2 åter-
ger fröken Svea Norén, som i sin egenskap af den främsta svenska konst-
åkerskan eröfrade Iduns hederspris, ståtelyften "Medvind" af Carl Fager-
berg. Bilderna 3 och 4 framställa de två närmast bästa svenska konst-

åkerskorna fröknarna Eva Lindahl och Magda Mauroy. Bild 5: segraren i
1,500-meterloppningen, normannen Oscar Mathiesen, bild 6 världsmästarin-
nan fröken Opika von Meray-Horvath, som eröfrade första priset i inter-
nationella mästerskapet för damer, och bild 7 ryssen Ippolitoff, segraren
i 10,000-meterdistansen. 8-11. De svenska paråkarna Per Thorén och
Elly Svensson, syskonen Helfrid och Agard Palm, samt paren Jacobsson,
Helsingfors, och Bryn, Norge, hvilka blefvo respektive 2 och 4 i mäs-
terskapsfärlingen. Bild 12 hastighetsåkaren Axelson, bild 13 löjtnant Claes
Wersäll som epta i skridskoseglingen, äldre afdelningen. Bild 14 den duk-
tige hastighetsåkaren Moje Ohlm, bild 15 skridskosegling på Baggensfjär-
den, start klass I, bild 16 backloppningen vid Fiskartorpet, 3 man i jätte-
hoppet, bild 17 isjaktseglingarna på Sfora Värtan, klass II startar, och bild
18 återger den svenske hastighetsåkaren Otto Andersson, hvilken jämte
Axelson var den bästa svensken i 1,000-metersloppet.

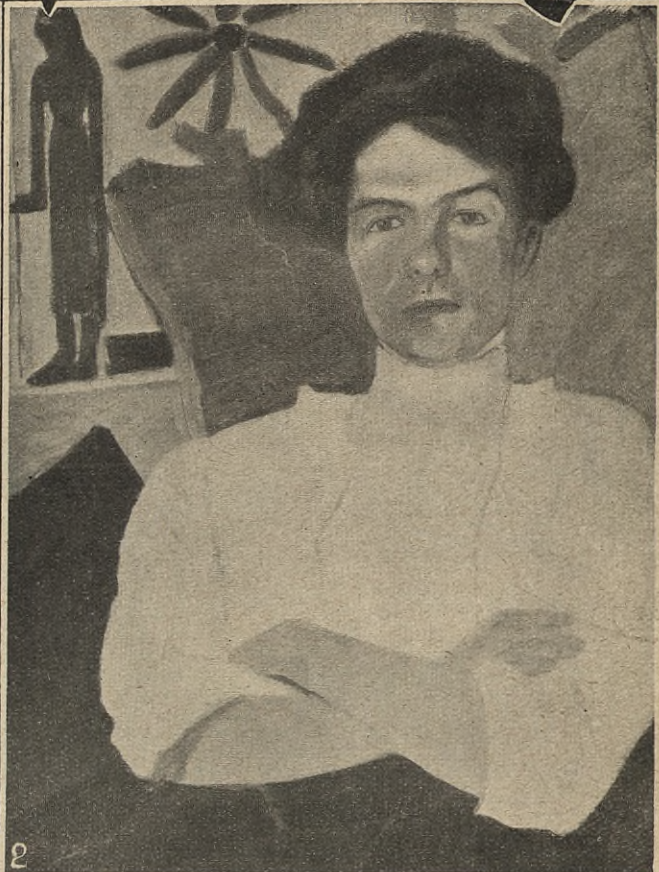

Veckans Konst.

konst, han gräver sig in i tillvaron som grufarbetaren i schaktet och han skyr inga medel för att ge utlopp åt sina idéer och drömmar — därför blir han ibland brutal, oförståelig, för att i nästa nu uppenbara en jämvikt och en skönhetssans som förläna hans konst en oomtvistlig adel. — Samtidigt med denna

1. Edvard Munch: Själffporträtt, träsnitt.
2. Maj Bring: Flickporträtt. Oljemålning.
3. Edvard Munch: Studiehufvud. Etsning.
4. Edvin Olsson: Kolpråmar vid Djurgården. Oljemålning.
5. D. Klingberg: Julotta. Oljemålning. A. Blomberg foto.

DEN SOM VILL GÖRA SIG ETT någorlunda begrepp om norrmannen Edvard Munchs mångomstridda konst bör ägna ett par timmar åt ett besök i Salong Joël, där den egendomlige konstnären nu har en utställning af sju målningar och ett par hundra blad raderingar, träsnitt och litografier. Det första intrycket är förbryllande eller rättare förbluffande, och besökaren undgår knappast ett anfall af dåligt humör — kanske till följd af sin oförmåga att fatta meningen med alla dessa bisarrerier, men alldeles säkert, därför att han tror, att Munch vill göra narr af honom. Det senare antagandet bör han dock genast skjuta ifrån sig, ty konstnären är alltigenom besjälad af det djupaste allvar, vare sig han målar eller etsar. Det finns ett oerhördt starkt patos i Munchs

utställning pågår i Konstföreningen en exposition af i de flesta fall kända och liffulla dukar, som utställas af Maj Bring, Oscar Molitor, Mollie Faustman-Törneqvist och Edvin Olsson. Den sistnämndes landskapskonst är frisk och intagande och fru Faustman synes ha ett äkta målar temperament och skyr inte färgspråkets mustigare uttryck. Utställningen i sin helhet företer ju ingenting märkvärdigt, men det är påtagligt, att detta klöfverblad af unga konstnärer besjålas både af talang och redlig vilja. Man kan lugnt önska dem god fortsättning. I Konstnärshuset utställer en ung västgöte, D. Klingberg, en del landskap och porträtt. Landskapen visa påverkan af Hesselbom, men röja samtidigt en sträfvan hos konstnären, hvarur han kanske en dag skall lyckas framarbota mera personliga verk.

De försvunna brefven.

Novell af MARIA JOUVIN.

RU ELVINE ALBERTI SATT VID sitt skrifbord bekvämt tillbakalutad i en korgstol. Från hennes högra hand som vårdslöst hängde öfver stolens sidostöd steg en rak rökstrimma från en till hälften förbränd cigarrett, och hennes stora, men vältecknade mun blåste då och då ut små blåa ringar af rök, som långsamt stego upp öfver hennes hufvud och försvunno i draget genom de öppna balkongdörrarnas nedfällda persienn. Gång efter annan förde hon cigarretten till munnen, och nya, dunkla rökringar seglade oupphörligt öfver hennes uppåtvända ansikte och upplöste sig öfver hennes hufvud. Hennes anlete uttryckte den odelade tillfredsställelse, för hvilken det icke finnes något förflutet och ej någon fruktan för framtiden — blott det säkra och hvilande lugnet i nuet.

Cigarretten slocknade. Hennes hand sökte i halfmörkret och fann tändsticksetuilet, och stötte därvid emot en sprillampa, som stod på skrifbordet. Och lika hastigt som tändstickslågan blossade upp i hennes hand tändes en gnista i hennes af den gröna skymningen i rummet i dunkelgrönt skiftande pupiller.

Hon tände hastigt sprillampan. I tändstickans häftigt uppblossande ljus hade hennes blick fallit på en viss låda i skrifbordet. Skrifbordet, en i konstnärlig stil utförd lyxpjäs, dolde under den låda, som hennes blick fallit på, ett hemligt fack, som kunde öppnas genom en ganska sinnrik mekanism, hvars närvaro äfven den mest tålmodige undersökare af bordet ej skulle ha upptäckt. En läft rynka lade sig mellan fru Albertis ögonbryn. Det var länge sedan hon ägnade detta hemliga rum, och brefven som doldes där, en tanke. Då hon fick dem tillbaka af Arnold Lind — som på hennes begäran ädelmodigt återlämnat dem alla och ej behållit ett enda, fastän det hade varit hon som tröttnat, medan han alljämt hade älskat henne lika glödande —, då hon fick dem tillbaka, hade det varit hennes mening att med detsamma bränna dessa falska vittnen, som skulle ha störtat henne, om de fallit i obehöriga händer. Men då hon sansad och kallt åter läste dem slogs hon ovillkorligen af deras omedelbarhet, och hon njöt af att läsa dem, så som hon skulle ha njutit af att läsa en väl skriven bref- eller memoarsamling af en modern stilist. Hon hade också nedlagt sitt hjärtas lyrik och hela smäktande ålra i dessa bref, och hon beundrade sig själf, som kunnat finna så slående uttryck för de känslöstämningar som vid den tid då brefven skrefvos rörde sig inom henne. Och hon hade ej kunnat förmå sig att förstöra dem, och hon gömde dem för att kopiera dem vid tillfälle. Hon hade nära på tänkt att lämna samlingen till en förläggare, sedan den komprometerande underskriften — hennes namn som också var hennes mans namn — blifvit utbytt mot en pseudonym. Tiden hade emellertid gått och hon hade blifvit likgiltig för alltsamman, både för Arnold Lind och för känslöepisoden som hon haft tillsammans med honom, och brefven hade legat glömda utan att komma till den tänkta användningen. Arnold Lind hade hon visserligen träffat någon gång ute i sällskapslifvet. Hans namn af författare, en stjärna af elfte ordningen, hade alljämt inte ens den allra minsta lilla syftning af att röra sig mot zenit; hon hade tröttnat på hans obetydlighet. En gång en tid efter brytningen hade hon suttit bredvid

honom i ett större middagssällskap, han hade beklagat sig öfver hennes grymhet att inte låta honom behålla ens den minsta lilla biljett af hennes hand, hvarpå hon skämtsamt och med mystisk min hade svarat att hon skulle — kanhända snart — sända honom samlingen in extenso i ny upplaga. Hon kom ihåg den hastiga och genomträngande blick han hade gifvit henne, då hon sade detta, som om han hade misstänkt något, och hon mindes att han hade bleknat, och hon hade njutit af att se att han ännu behärskades af sin lidelse till henne. Sedan den dagen hade hon ej återseft honom, men hon hade hört att han hade bosatt sig i Köpenhamn. Och för några dagar sedan hade hon ute på sitt landställe läst hans förlofningsannons i en tidning. När hon såg hans namn i detta samband med en annan kvinna, hade hon fått en känsla af häftigt obehag, om hon ej själf älskade hade hon dock behof af att vara älskad. Hon hade blifvit mer än missbelåten redan öfver att Lind drog sig tillbaka, då hon ej längre hade mer än sitt intresse att skänka honom. Och hon hade närapå känt sig kränkt öfver att han nu skänkte en annan samma hyllning som han en gång så odeladt skänkt henne själf. Hade hon möjligen tänkt sig att han skulle ha burit på denna olycksaliga känsla för henne hela sitt lif? Hvad hon än tänkte — i samma stund hon läste om Arnold Linds nya förbindelse kände hon sig likgiltig för hvarje skördande af litterär lager på de gömda brefvens bekostnad. Blott ett stod klart för henne, att gömma på sådana dokument var en galenskap. Hur väl de än voro gömda, innebar deras blotta tillvaro ett hot. Och hennes första tanke var då hon läste Linds förlofningsannons — att bränna dem, då hon kom in till staden. Hon tände åter den lilla parfymerade sprillampan, hvars låga fläktats ut af draget, och drog hastigt ut den högra af de små lådor, som sutto under den upphöjda hyllan på skrifbordet. Inne i fackets tomma botten tryckte hon på en träknapp, förvillande lik en kvist i träet, och vid trycket öppnades en liten lucka vänd mot skrifbordets skifva.

Fru Elvine stack snabbt in sin hand i öppningen, men drog den lika hastigt tillbaka. Facket var tomt.

Åter förde hon in handen och trefvade rundt i facket. Men med samma resultat. En elektrisk lampa tändes, och med ansiktet tryckt mot bordskifvan undersökte hennes ögon det lilla hemliga rummet, som skarpt belystes af det blåhvita ljuset. Förgäfvets. Gömstället var tomt.

Hon reste sig blixtnabbt och tryckte sin knutna hand mot pannan. Det hela var ofattbart. Det var visserligen öfver ett halft år sedan brefven inlades i facket, men hon visste bestämdt att hon ej hade öppnat det sedan brefven lades dit.

Hon kände en isande köldrysning öfver hela kroppen på samma gång som hennes kinder brände, och hon måste oupphörligt torka händernas innersidor, där kallsvetten bröt fram.

Hon försökte påminna sig hvarje detalj som stod i sammanhang med brefven, från det ögonblick hon kom hem från balen hos konsul Zetas, där hon fått dem tillbaka — och till det ögonblick hon tagit dem från den blottade barmen, där de legat dolda under chiffonen, och — efter att ha läst igenom dem ostörd i nattens tystnad — lagt in dem i det dolda facket.

Tankarna yrde rundt. Hvem hade tagit brefven? Hvem kände till hemligheten med den dolda mekanismen? Hon kunde inte påminna sig att hon talat med någon om lönnrummet. Hvem hade bestulit henne? Den

som hade stulit brefven hade på samma gång stulit hennes ära. Hon var prisgifven åt en godtycklighet, hvilken när som helst kunde kasta hennes äktenskapsbrott i ansiktet på henne. För att inte tänka på de oberäkneliga följderna, om hennes man fick reda på saken. Han skulle aldrig förlåta henne, det visste hon. Hur kunde hon också vara så galen att underteckna hvarje bref med sitt hela namn? Hur kunde hon vara så galen? Och henne hade de sluga väninnorna kallat inte bara slug — utan "slug i allra högsta grad"! — Långt bättre hade det varit om Lind fått behålla brefven. Han skulle pietetsfullt bevarat dem, och när han förlofvade sig skulle han — en gentleman som han var — gifvit henne dem.

Hon reste sig så hastigt, att stolen stjälppte, och gick bort till balkongdörrarna och drog upp persiennen.

Ett skarpt solljus flödade in och lyste upp det lilla kabinettet i dess minsta vrå. Spritlampan brann med en kraftig, fastän genomskinlig och nästan osynlig låga, hvars yttersta linje fladdrade hit och dit med ett heft svafvelblått sken, oroligt nära en på bordet kastad spetslöja.

Plötsligt påminde hon sig tiden. — Hur mycket var klockan? Hon hade kommit med tolfbåten in ifrån Skuru, där de bodde öfver sommaren, och hon skulle möta sin man vid Riddarholmen klockan fyra, då han kom från sitt ämbetsrum. De skulle på familjemiddag på Drottningholm, där hennes föräldrar bodde.

Tobaksrök fläktades in i rummet. På balkongen bredvid satt någon under markisen och rökte cigarr. Röklukten plågade henne, hon tryckte näsduken mot ansiktet och lutade pannan mot dörrposten. Hur skulle hon kunna visa sig bland andra människor, vara glad, vara älskvärd i detta sinnestillstånd af en allf mer stigande oro?

Hennes ögon flögo irrande öfver Humlegårdens gröna, sammetsliknande gräsmattor. Midt emot balkongen stod en jättstor rosenbuske med blommor i blek rosa, en silfverpil susade fält invid. Fru Elvine hade alltid älskat att se denna syn från sitt fönster, nu slöt hon ögonen och lyssnade med allt djupare beklämning till den första hösttilens brus genom alléerna.

Fru Alberti ryckte till. Det lät som om någon gått i tamburdörren. Hon hörde tydligt knäppningen i säkerhetslåset. I salongen inföll kabinettet hördes steg, och innan hon hunnit fatta sig öppnades dörren. Hennes styfson, juris kandidat Herman Alberti, stod bugande bakom henne.

— Jag gick förbi och såg balkongdörrarna öppna och förstod att du var i stan, och så ville jag gå upp och hälsa. Hur står det till?

— Åjo, bra — tack. Hon tryckte näsduken mot läpparna, som darrade, och hennes irriterade blick följde hans ögon, som litet förundrade iakttago den omkullslagna stolen, den brinnande sprillampan, och en portföljs kringströdda innehåll, som vid Elvines undersökning af skrifbordet ramlat ner på golvet.

Han lyfte upp stolen och satte sig vid skrifbordet och betraktade med något bekymrad min styfmodern, hvars upprörda och bleka ansikte gjorde honom orolig. Från första stund han såg denna "nya mor" — han var då blott en femtonårig gymnasist i nedersta ringen — hade han fäst sig vid henne, och under årens gång hade hon vunnit honom mer och mer, och han lyckönskade fadern som äfven i ett andra äktenskap lyckats hemföra en vara af så hög kvalitet. En kvinna, som man fullkomligt kunde lifa på, och som aldrig ljög. — Hur underbart!

(Forts.)

Wettergrens
KAPPOR
&
KOSTYMER

BÄSTA SNITT
OMSÖRSFULLASTE ARBETE
ERHÅLLAS I DE FLESTA
KAPPAFFÄRER I RIKET.

OFVANSTÅENDE FABRIKAT
finnas i rikhaltigaste sortiment till billigaste priser
hos
A.-B. Nordiska Kompaniet, Stureplan.

**Hafre-
Gryn
och
Hafre-
Mjöl**

Gyllenhamar

**Gif barn den bästa näring och de
växa upp till friska människor.
Gif vuxna den bästa näring och de
förbli friska till sena ålderdomen.**

KÖKSALMANACK
Redigerad af
ELISABETH ÖSTMAN-SUNDSTRAND.
Inneh. af Elisabeth Östmans Husmoderskurs i Stockholm.
FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR
VECKAN 16—22 FEBR. 1913.

SÖNDAG. Frukost: Smörgåsbord; biff af svinfilé med portug. lök och stekt potatis; mjölk; kaffe eller te med fina kax. Middag: Consommé med ostbeignet; kalfricandeau à la Mirabeau med legymer; sockerrötter i frituredeg med rördt smör; varm ananaspudding.

MÅNDAG. Frukost: Smörgåsbord; hachis på kalv (rester från söndag) med ärtor; mjölk; kaffe eller te. Middag: Rimsaltad fårbringa med brynade kålrötter och potatismos; hafseroppa med ägg och katrinplommon.

TISDAG. Frukost: Smörgåsbord; bräckt fårbringa med potatismos (rester från måndag); mjölk; kaffe eller te. Middag: Kromgräddda med smör; riskroketter med sylt.

ONSDAG. Frukost: Smörgåsbord; hafregrynsgröt med mjölk; falsk matjessill med nykokt potatis; kaffe eller te. Middag: Späckad svincarré med ryska ärtor; äppelsnö med smörkransar.

TORS DAG. Frukost: Smörgåsbord; pannbiff med potatis; mjölk; kaffe

eller te. Middag: Ärtor med fläsk; ugnspannkaka med sylt.

FREDAG. Frukost: Smörgåsbord; uppstekt pannkaka (rester från torsdag); ägg; mjölk; kaffe eller te. Middag: Oxhjärpar med potatis och lingon; vinsoppa med skorpor.

LÖRDAG. Frukost: Smörgåsbord; ragu på kött (rester från fredag) med stekt potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Laxpudding med äggstanning; mondaminkräm med mjölk.

RECEPT:

Fina kax. 2 del. tunn grädd, 1/2 vaniljstång, 210 gr. tvättadt smör, 210 gr. socker, 1 ägg, 3 gr. hjorthornssalt, 210 gr. hvetemjöl, 210 gr. potatismjöl, 210 gr. maisena.

Beredning: Grädden kokas med vaniljen, tills hälften återstår och får kalla. Smöret röres med sockret omkring 20 min., hvarefter grädden och det i ägget upplösta hjorthornssaltet och mjölet tillsätts, och degen arbetas, tills den blir smidig och jämn. Den utkafas till omkr. 3 mm. tjocklek, naggas och uttages till kakor med rundt mått, hvilka gräddas i medelmättig ugnsvärme.

Serveras kaxen till te med marmelad uteslutes vaniljen.

Ostbeignet (f. 6 pers.). 60 gr. smör, 1 del. vatten eller mjölk, 60 gr. mjöl, 25 gr. rifven ost, 2 ägg.

Till kokning: 1/2 kg. flöttyr. Beredning: Smör och vatten kokas upp, mjölet tillsättes under jämn

vispning och smeten får koka tills den släpper pannan, då den hålles upp och vispen klämmas ur väl. När massan afsvalnat, tillsättes den rifna osten och äggen inarbetas ett i sänder. Massan röres 10 min., formas därefter med två teskedar, hvilka doppas i flöttyr, till små bollar af en hasselnöts storlek. Dessa kokas gulbruna i flöttyren och läggas upp på gräpapper att rinna af. — Flöttyren får ej vara för het, ty då kunna ej bollarna svälla ut. — Serveras ljumma, upplagda på tårtpapper, till buljong.

Kalfricandeau à la Mirabeau (f. 6 pers.). 1 kg. benfritt innanlår, 1 hg. späck, 1/2 msk. salt (8 gr.), 1/4 tsk. hvitpeppar, 6 dcl. mörk buljong, 1 morot, 6 små syltlökar, 12 små champinjohattar, 2 oliver, 1 msk. tomatpuré, 1 tsk. biffstekssås.

Till stekning: 2 msk. smör. Beredning: Köttet torkas med en duk, urviden i hett vatten, bultas med en fuktig köttklubba, späckas med späcket, skuret i fina strimlor, doppade i en blandning af saltet och pepparn, gnides med resten af kryddorna och bindes så att det får vacker form. Smöret brynes i en järnkastrull, som ej bör vara större än att köttet nätt och jämnt rymmes. Köttet lägges däri och brynes vackert på alla sidor. När det är färdigbrynt, påspädes den kokande buljongen, och köttet får sakta steka med tätt lock, tills det är fullkomligt mörkt.

Moroten skrapas, skäres med legymkniv i vackra, smala bitar, hvilka läggas i stekgrytan — då köttet stekt 15 min. — tillika med syltlöken, champinjoner, de i strimlor skurna oliverna, tomatpurén och biffstekssåsen. Steken skäres i tunna skifvor och lägges upp på varmt serveringsfat. Köttskyn afsmakas och hålles tillika med garnityret öfver steken. Serveras med små, brynta potatisar, ärtor och salader.

Sockerrötter i frituredeg (f. 6 pers.). 24 fina, jämna sockerrötter, 2 lit. vatten, 15 gr. salt.

Frituredeg: 80 gr. torr mjöl, 3 gr. salt, 1/2 msk. smält smör (10 gr.), 1/2 dcl. af spadet, 1/2 dcl. mjölk, 1 ägg.

Till kokning: 1/2 kg. flöttyr. Beredning: Sockerrötterna skrapas, sköljas väl och få ligga i ättikblandadt vatten (2 lit. vatten, 2 msk. ättika) 1 tim. De buntas ihop, 6 i hvarje bunt, sättas på i kokande, saltadt vatten tillsatt med saften af 1/2 citron och få koka, tills de äro mjuka, hvilkt prövas med en vispsticka. De tagas upp med hälslef och få rinna af på linne.

Till frituredegen sammanvispas alla ingredienserna till en tjock pannkakssmet, som får stå och svälla 2—3 tim. Sockerrötterna skäras midt itu, tagas med en gaffel och doppas ned i smeten, som fullständigt måste täcka dem, samt kokas i flöttyren, tills de äro vackert gulbruna. De få rinna af på gräpapper, läggas upp på fat med bruten servett eller tårtpapper och serveras mycket varma med rördt smör.

Varm ananaspudding (f. 6 pers.). 1 burk ananas (på omkr. 750 gr.), 4 ägg, 75 gr. socker, 50 gr. hvetemjöl, 15 gr. mondamin- eller maisenamjöl, 4 dcl. tjock grädd, 50 gr. smör.

Till formen: 1/2 msk. smör (10 gr.), 2 msk. stötta skorpor.

Sås: 1/2 del. ananasspad, 1 1/2 dcl. franskt vin, 2 msk. socker (30 gr.), 1 tsk. mondaminmjöl (5 gr.).

Beredning: Hälften af ananasen räcker till denna pudding. Resten blandas med komposit. — Ananasen skäres i tärningar, hvilka inklappas i en duk. Aggulorna vispas väl med sockret i en kastrull, mjölet och grädden tillsätts, och krämen får under stark vispning sjuda öfver elden, tills den är tjock och pösig. Kastrullen aflyftes, smöret tillsättes i små flockar, och vispningen fortsättes, tills krämen är kall. Då iröres den skurna ananasen och de till hårdt skum slagna äggvittorna. Massan hålles i smord och brödbestörd pajform och gräddas i ordinar ugnsvärme omkr. 40 min. Puddingen serveras genast den tagits ur ugnen.

Till såsen uppkokas ananasspadet med vinet samt sockret och afredes med mondaminet, utrördt i 1 msk. kallt vatten, hvarefter såsen får koka 5 min. Afsmakas och serveras varm.

Bräckt oxbringa med potatismos (f. 6 pers.). 3 hg. kokt, salt oxbringa (rester), 1/2 lit. potatismos (rester), 3 msk. smör (60 gr.).

Beredning: Oxbringan skäres medan den är varm i fina strimlor och blandas med det varma potatismoset och får stå till följande dag.

Massan skäres i skifvor och stekes i smöret samt upplägges på varmt fat. Garneras med persilja och serveras som frukosträtt.

Kokt, salt fårbringa kan äfven med fördel användas.

Riskroketter (f. 6 pers.). 1/2 dcl. risgryn (150 gr.), 1/2 msk. smör (30 gr.), 1 lit. mjölk, 1 ägg, 1 äggula, 1 tsk. salt (5 gr.), 2 msk. socker (30 gr.), 30 stötmandlar, 6 bitmandlar, skalet af 1/2 citron, finrifvet.

Till panering: 2 msk. mjöl (20 gr.), 1 ägg, 1/2 tsk. salt, 1 tsk. matolja, 1 1/2 dcl. stötta skorpor.

Till kokning: 1 hg. flöttyr. Beredning: Risgrönen sköljas i kallt vatten, skällas i hett vatten, upphållas, i sikt, öfverspolas med kallt

Äkta Schweizer-Broderier.

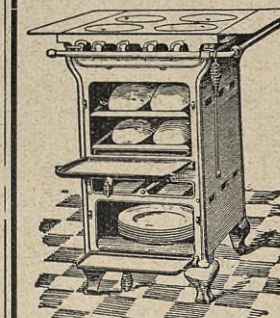
Trimmings, Frillings, Valenciennespetsar och Engelska Trådspetsar till underkläder m. m. Linnespetsar lämpliga till Gardiner.

Inkomna i stort urval!

Begär profver.

Alla profver sändas franko.

A.-B. NORDISKA KOMPANIET,
STUREPLAN, STOCKHOLM.

HUSMÖDRAR!

ANVÄND GAS SOM BRÄNSLE

TY

GAS ÄR BILLIGARE ÄN VED.

GASSPISLAR VISAS OCH
DEMONSTRERAS Å

GASVERKETS UTSTÄLLNING,
Sthlmstel. 60 32. KUNGSAT. 54 (F. D. 14). Rikstel. 28 93.

**BAST
ÄR**

**Ekstroms
JÄSTMJÖL**

ÖREBRO KEM-TEKN.-FABRIK.

Albert och Marie

rekommenderas.

AKTIEBOLAGET ÖREBRO KEMFABRIK.
(Kungl. Hofleverantör).

Blomstervänner.

Använd Rosendahls Blomstergödning till Edra växter och Ni skall få dubbel glädje af dem. Säljes i burkar à 1/2 kg. till 75 öre i hvarje välorterad blomsterhandel eller direkt + 30 öre till frakt från Rosendahls Fabriker, Karlshamn. Rikst. 30. Kem. analys och bruksanvisning medfölja.

**ORIGINAL
SINGER
SYMASKINER**

Världsberömda.
SINGER Co
SYMASKINS AKTIEBLAG
Filibaler
på alla större platser.

Babylådan Fix.

Tre ombyten småkl. till den nyfödde, allt välsydtt, prydligt, 1 ma kval. Kr. 10 + 50 öre frakt till landsorten. Rek. af läk., sjukhus, barnm. Fru Anna Blomberg, Hornsg. 26, Sthlm. A. T. Sö. 46 19.

Annonsera i Idun!

**En sparsam
HUSMODER**

använder alltid
**Bäckens
Amerikanska Jästpulver**

Tillverkas af

OSCAR BÄCKSIN, GÖTEBORG.

**A.C. SVENSSONS
KNÄCKEBRÖDSBAGERI
GÖTEBORG**

**Äkta Göteborgs-
Knäckebröd.**

Hygienkontrollant:
Dr G. Hjort
af Ornäs.
Tel.: 11 & 929.

**Obs. I
VARUMÄRKET
"FYRTORNETS"
Svenska**

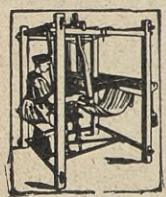
**Sardinier i finaste
Olivolja och Tomatsås
för Smörgåsbordet.**

Från YSTAD HAPARANDA
användes **YVY tvål.**

Säljes i hvarje välorterad parfym- och
herrekerperingsaffär för 50 öre pr st.
Österlin & Ulrikssons Kem. Tekn. Fabrik.
- YSTAD -

Mellins Food

är bästa kraftnärning för
svaga, klens barn i alla åldrar.
Bok om barns uppfödning gratis
och franko från Mellins
Food Depôt, Malmö

Köp
Schweizer's
Siden

Begär prof på våra nyheter för våren och sommarens till klädningar och blusar: **Crêpe de Chine, Eolienne, Voile, Foulards, Messaline, Mousseline** 120 cm. bredt, från 95 öre metern, i svart, hvitt, enfärgadt och kulört, äfvensom **broderade blusar och klädningar i batist, ylle, lärft och siden.**

Vi sälja endast garanteradt solida sidentyger direkt till privatpersoner, porto- och tullfritt till bostaden.

Schweizer & Co., Luzern S 3 (Schweiz).

Sidentygs-Export. — Kungl. Hoflev.

SKALDEN OCH HANS SKYDDSLING.

Berättelse ur verkligheten af Wilhelm Gernandt.

(Forts.)

Man kunde ej fatta huru han, denna dyster, grubblande natur kunde skriva om kärlek, ras och dans. Många af hans sånger burö äfven vittne om läglige, gudaingifna tankar, hvilka uppväckte kamraternas beundran. Dock sökte de ej hans sällskap, ty han tillhörde ej kategorien muntra bröder.

Därför blefvo de i hög grad förbluffade då han på aftonen samma dag inne i pianorummet å deras stamkafé »Rosenbad» sjöng en dryckes- och kärleksvisa präglad af yster lifslust.

Och med ens förstodo alla att han ej var den »Tråkmand» man ansett honom för.

Han stannade dock ej länge i deras lag ty en oförklarlig längtan dref honom hem, och med en viss oro fruktade han att finna sitt rum mörkt och tomt.

Dessutom öfverraskade han sig med att önska att Olgas far äfven denna kväll måtte ha kört ut den lilla, stackars tösen. Han föraktade sig själf öfver att han för ett ögonblick kunnat hysa en dylik önskan, men lifakullt låg den på lur inom honom och han kunde ej riktigt göra sig fri från den.

Han ansåg det som sin plikt att blifva Olgas beskyddare under den tid modern låg på sjukhuset, ty hennes hårde och hjärtlöse far brydde sig ju ej om att taga värd om den lilla varelseen. Han trodde, ja, han var nästan viss om att hon litade sig till honom och sökte hans beskydd och detta ingaf honom en värmande känsla af faderlig ömhet för barnet.

Vid sin återkomst fann han henne sittande vid bordet, läsandet i en bok. »Se så! Har du din pappa kört ut dig igen?» frågade han glädligt.

Det dröjde en stund innan hon svarade, men så kom det nästan med ångslan: »Nej. Men han tog mina pengar och gick ut. Och nu är jag rädd att han kommer hem full och vill slå mig.»

»En sådan rackare!.. Men i morgon behöfver du inte gå ut i skogen och samla blommor, för nu har jag pengar så det räcker för oss båda en tid framåt.»

Hon såg undrande upp på honom. »I morgon ska vi äta middag tillsammans,» fortfor han. »Men du får allt vara snäll och gå in samt sätta på dig en snyggare klänning.»

Flickan slog förläget ned ögonen och svarade med tårar i röst: »Jag har ingen snyggare. Min bästa klänning har pappa pantsatt.»

»Aj för tusan! Men i de där trasorna kan du ej visa dig på någon lokal.»

Den lilla började bittert gråta. »Se så, inte ska du vara ledsen för det. Tvärtom! Jag får mera pengar i morgon och då ska jag köpa dig en ny klänning.»

Olgas kastade sig om hans hals med utropet: »O, så snäll farbror är! Och hvad mamma ska bli glad när jag talar om det för henne.»

»Men hur är det med din skolgång,» frågade han efter en stund.

»Jag har fått lof till om måndag,» svarade hon.

Därefter slogo de sig ned vid skrifbordet och hade det riktigt trefligt där de sutto vid lampans varma sken och småpratade, hvarvid han förvånade sig öfver barnets ovanliga förstånd och snabba uppfattning samt de säkra svar och träffande omdömen hon gaf honom på de frågor han ställde till henne.

Han hade köpt hem litet frukt och godsaker och det roade honom, när han såg med hvilken begärlighet hon mumsade i sig läckerheterna.

Dagen därpå gjorde de sällskap ut i staden, där han i en barnbeklädnadsaffär köpte en klänning åt sin lilla skyddsling. Dessutom fick hon ny hatt och nya skor.

ALLA SNÄLLA BARN.

THULE

FÅ MORGON OCH AFTON THULE-CACAO

VALSMÅKANDE
NARANDE

Lejon

Dantar och Strumpor.

PRIMA KVALITE! **BÄSTA UTFÖRANDE!**

HVARJE PAR STÄMPLADT MED OFVANSTÄENDE VARUMÄRKE

FINNAS I ALLA VÄLSORTERADE SYBEHÖRS-MANUFAKTUR- & KORTVARUAFFÄRER.

vatten och få afrinna. En kastrull smörjes med 1/2 msk. af smöret, mjölkens ihålles och får koka upp, grynen illäggas och få saktat koka, tills de äro mjuka, eller omkr. 1/2 tim. Gröten upphälles, blandas genast med resten af smöret och får afsvalna, hvarefter de uppvispade äggen, kryddorna, den skallade och maldade mandeln tillsättas. Massan delas därefter i mindre delar — hvarje del bör väga omkr. 35 gr. — hvilka rullas aflånga på mjöladt bakbord. Kroketterna doppas i det hårdt vispade ägget, blandat med kryddorna, rullas därefter i de stötta och siktade skorporna och få ligga i tim. att hårdna. De kokas gulbruna i het flottir, läggas på gräppapper, öfversockras och serveras med sylt eller kompott som efterrätt.

tjock gräde, 1 msk. finhackad persilja, 1 finhackad rödlök, 1/2 msk. smör (10 gr.) till löken.

Till stekning: 3 msk. smör (60 gr.), 2 msk. mjöl (20 gr.), 1/2 lit. buljong, 2 dol. tjock gräde.

Beredning: Köttet förberedes och 2 hg. fräntages till färsen, det öfriga skäres i 12 skivfor, hvilka buldas väl och beströs med kryddorna.

Till köttfärsen males köttet och späcket 4 gr. genom köttkvarn och stötes med ansjovisen och mjölet i stenmortel till en fin färs. I färsen inarbetas därefter grädden, persiljan, den i smöret frästa löken samt litet salt och peppar, om så behöfves. Färsen breddas på köttskivorna, hvilka hoprullas med färsen inåt och ombindas med fint segelgan eller fästas hop med tandpetare. En stekpanna upphettas, smöret bryns däri, ruladerna illäggas och bryns vackert rundt om, hvarefter de läggas i en varm järnkastrull. Mjålet fräses med smöret i stekpannan, den kokande buljongen spädes på och säsen får ett godt uppkok samt hålles öfver ruladerna. Dessa få saktat steka med tätt slutet lock, tills de äro möra, eller omkr. 2—2 1/2 tim. Mot slutet af stekningen spädes grädden. Säsen vispas upp och hålles öfver ruladerna, kan, om så önskas, afsmakas med tomatpuré. Serveras med pressad potatis.

Oxjærpar (f. 6 pers.). 1 kg. bentritt innanlår, 1/2 msk. salt (8 gr.), 1/2 tsk. vitpeppar.

Till färs: 2 hg. af köttet, 50 gr. späck, 2 rensade, urbenade ansjovisar, 1 msk. mjöl (10 gr.), 1 1/2 dol.

Det bästa, rikhaltigaste och mest utsökta sortiment af Kontinentens alla senaste nyheter i **SIDEN** hafva vi just nu och inbjuda vi tvåde hunder till ett besök. Alla kunna erhålla vår stora profilkollektion franko och **Gratis!** Ut representera världens föräncade Sidenfabrikker Besök eller tillskrif **BRUNKEBERGS MANUFAKTURMÅGASIN** BRUNKEBERGSTOR 24 - STOCKHOLM Allm. Tel. 5790 Rika. Tel. 715

Lättast att intaga af stora och barn är Vasens Laxérmar melad, med anledning af dess behagliga smak. Pris 1 kr. pr ask. På alla apotek.

Sydsvenska Kredit Aktiebolagets

ställning den 31 januari 1913.

Tillgångar:		Skulder:	
Kassabehållning	1,898,286:30	Aktiekapital	15,000,000:—
Obligationer	9,071,960:—	Reservfond	4,700,000:—
Fastigheter o. Inventarier	4,738,613:50	Dispositionsfond	200,000:—
Reverser med hypotekaf diverse	50,846,382:11	Pensionsfond	149,006:06
Växlar	29,018,265:49	Depositions- & Kapitalr.	54,565,103:25
Kreditiv o. Kontokurant-räkningar	15,464,288:15	Sparkasseräkning	23,697,995:41
Hos inhemska banker	482,216:58	Upp- & Afskriftnings- o. Kontokuranträkn.	8,769,740:04
» utländska banker	548,827:08	Postremissvækräkn.	1,298,799:81
» andra räkningar	2,386,875:95	Till inhemska banker	1,474,429:39
		» utländska banker	673,460:46
		A andra räkningar	4,027,180:74
Kronor	114,555,715:16	Kronor	114,555,715:16

Køb Schweizer's Broderier

Levereras tull- och portofritt till bostaden direkt från Schweiz.

Klädningar Blusar
från kr. 10.80 från kr. 4.25

Baby- och Barnklädningar
från kr. 4.85

Bästa Schweizer-broderier på batist, voile, tyll, crépon, marquissete, ylle och på de mest moderna identytternas. Begär redan i dag **prover och pariser-modeplanscher** som sändas franko.

Våra broderier säljas osydda, men vi leverera på beställning tillskärningsmönster för alla modeller och i alla storlekar.

Prover på våra nyaste Schweizer-identtyger likaledes på begäran franko.

Schweizer & Co., Luzern A 10 (Schweiz).

ANALYS.

PROTON (ren ägghvita framställd ur mjölk) 100 % ägghvita. Pris pr 1/4 kg. Kr. 1:25.	SANATOGEN och liknande kraftnäringspreparat 90-95 % ägghvita. Pris pr 1/4 kg. Kr. 9:40.
--	--

På grund af sin utomordentliga renhet tillgodogöres PROTON fullständigt af kroppen och är därför ett utmärkt näringsmedel för svaga och sjuka personer.

Erhålles å alla apotek.

Hjärtlidande skulle dricka Kathreiner.

Svensk tillverkning.

AKTIEBOLAGET ELIS FISCHER STOCKHOLM.

Fabrik för tillverkning af:
Damkappor, Promenaddräkter, Promenadkjolar, Dampålsar.

Bästa svenska fabrikat. Godt arbete. Elegant snitt. Öfverlägsen passform.

Erhålles i hvarje välsorterad kappaffär.

DET NÜMERA FÖRNÄMSTA HVITEMJÖLET ÄR

BEHÅRRETT PERSHONS HÅLLNING M.F.P. KRISTAL PATENT

Allt sedan 45 år tillbaka har **LIEBIG'S** **Köttextrakt**

utgjort ett oersättligt medel till förbättring af soppor, säser, kött-, fisk- och grönsaksrätter. En burk »Liebig» saknas aldrig i ett välkött och sparsamt hem.

hissamförsäljare för Sverige: Ivan Wählstedt & Co, Stockholm, Göteborg.

ANNONSER skola vara inlämnade till Expeditionen senast fredag för att kunna införas i följande veckas nummer.

LEDIGA PLATSER

BARNSKÖTERS KOR, utbildade, erhålla anställning genom Arbetsförmedlingen. Hufvudkontor: Regeringsgatan 113. Afdelningskontor: Högbergsg. 37. Expeditionstid kl. 9-4, lördagar 9-2. Rikstel. 4047. Personlig inställelse. Betyg böra medtagas. »Anlita närmaste kontor»

HUSFÖRESTÄNDARINNA, omkr. 30-årig, bildad, enkel, af bättre familj, sökes att bestyra bildadt, oberoende ungarlshem. Upplys. och foto. till »Båsta ref.», Malmö p. r., intill 15 mars.

EN VERKLIGT BARNKÄR, hurtig, frisk och stark barnfröken, ej under 20 år, önskas till den 1 april att efterse 3 barn i ålder 6½-3½ år, ståda deras rum och efterse deras kläder. Lön 20 kr. pr månad. Goda rekomm. fordras. Svar med foto. till 1 April, Iduns exp. f. v. b.

BARNKÄR, stadgård, praktiskt anlagd flicka med god karaktär och ordningsinnehåll, gladlynt men som ändå kan sätta sig i respekt hos barn om 10-15 års ålder får plats som barnfröken i god familj för att läsa hemläxor, geva nybörjare lektioner i pianospelning och för öfrigt vara behjälplig med sex friska barns vård och fostran. Barnjungfru finnes. Svar om möjligt med foto. och rekomm. till »Box 18», Uppsala.

FIN PLATS som värdinna kan erhållas af en yngre bättre bildad flicka, helst musikalisk. Stor och hurtig. Svar med foto. märkt »500». Göteborg p. r.

HUSHÄLLSFÖRÖKEN. Den 21:de april blir plats ledig för erfaren, sparsam och ordentlig hushållerska, kunnig i allt som hör till ett större landthushålls skötande. Familjemedlem. Lön 300 kr. Svar med betyg, foto. och ref. till »Kohlsäters Bruka», Värml. Nysäter.

UNG FLICKA, helst småskollärarinna, frisk och barnkär får plats i god familj i Stockholms närhet att undervisa sexårig gosse och biträda i hushålls sysslor. Svar med foto. m. m. till »B. L. 1913», Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

FÖR EN BILDAD FLICKA, enkel och anspråkslös, som förut haft plats i hem och är villig att med ordning och omtanke åtaga sig en ensamjungfrus sysslor, finnes plats i ett litet godt hem med alla nutida bekvämligheter i villasamhälle i Stockholms närhet. Tre personers hushåll. Lön enligt öfverenskommelse. Svar till »O. Z.», Allmänna Tidningskontoret, Stockholm.

BILDAD FLICKA, cirka 20 år, gladlynt och barnkär, erhåller genast plats i Stockholm. Anses som familjemedlem. Hufvudsakliga arbetet består i att biträda vid skötseln af barnen. Begynnelselön 20 kr. Svar med foto. och ref. till »Kaptensfru», Iduns exp.

BARNJUNGFURU eller barnsköterska, van vid barn och fullt pålitlig önskas till den första april för tre barn i ålder 3, 2 år och 2 månader. De bästa rekomm. fordras. Svar till »God lön», Uppsala p. r.

HUSHÄLLSVAN bättre flicka får god plats som familjemedlem i barnlös familj där jungfru finns. Norra Inack-Byrån. Malmsskillnadsg. 27. Sthlm.

SKÖTERSKE TJÄNSTEN vid Mariefreds sjukstuga är ledig att tillträdas den 1 mars 1913. Upplysningar lämnas af sjukstugans läkare till hvilken ansökan ställes.

Examinerad sjuksköterska med sådant sinnelag, att hon äfven är skickad tjäna som församlingssyster önskas i Forsa församling, Gefleborgs län. Lönen, utom husrum och vedbrand, är 500 kr. pr år jämte 2 ålders-tillägg om 50 kr. efter 3 och 6 års tjänst. Uppsägningsfrist 3 mån. Tjänsten tillträdes den 1 juli eller förr, om omständigheterna det medgifva. Ansökingshandlingar, åtföljda af läkarebetyg, insändas senast 15 mars till kyrkorådet adr. Forsa.

Som sällskap och hjälp till äldre fru sökes en bättre flicka kunnig i sömnad och alla inom ett hus förekommande göromål. Två jungfrur finnes. Platsen tillträdes den 1 maj. Löneanspråk, betyg och ref. sändas till Kristina Inglund, Ljusdal.

En duglig och pålitlig bageriföreständerska erhåller plats vid Vänersborgs hospital och asyl den 23 mars. Lön 425 kr. och allt fritt med 1:sta klassens kost. Bestyrkte betygsskrifter insändas till Hospitalskontoret, Vänersborg.

En elev- o. en assistentplats å sjukgymn. institut i Tyskland. Förfrågn. mot 2 porto besvaras af Dir. Aberg, Klosterg. 3, Malmö.

PLATSSÖKANDE

BILDAD, förlofvad flicka önskar mot fritt vivre plats i bättre hem. Är kunnig i enkel matl. men önskar få lära det fullständigt. Svar till »28 år», Halmstad p. r.

ANSPRÅKSLÖS, bättre 20-årig flicka, som genomgått tvenne hushållskurser med höga betyg och är kunnig i alla inom hus förefallande göromål, önskar för vidare utbildning, mot fritt vivre — år dock villig, att om så erfordras, betala något — komma i finare familj, helst där ungdom finnes. Svar emotes tacksam till »Linnea», Iduns exp. f. v. b.

UNG folkskolläraedotter önskar plats å landtgård för att lära allt som förekommer inom ett hem. Är villig deltaga i alla sysslor. Lön önskvärd. Familjemedlem. Svar före den 25 febr. till »J. E. S.», Lundby, Nyköping.

UNG FLICKA, som genomgått husmoderskurs i Drottning Josefines hushållsskola, önskar i barnlös familj på landet tillsammans med husmodern utan jungfrus hjälp utträta i ett bättre hem förekommande göromål. Reflekterande härå bedes sända svar med uppgift om lönevillkor m. m. märkt »Godt hem», Åhus p. r.

PRÄSTDOTTER önskar plats att förestå hushåll. Svar till »Energisk», Borås p. r.

TVA BÄTTRÉ FLICKOR, ålder 20-25, önska plats i prästgård eller herregård. Obs. villiga att deltaga i alla förekommande göromål. Svar till »Berta och Anna-Lena», Iduns exp.

HUSFRUPLATS eller föreständarinne-plats önskas af yngre änka där en 7-årig flicka kan få medfölja. Svar till »Husfru 1 mars», Örebro p. r.

HUSFÖRESTÄNDARINNEPLATS sökes till egendom af frisk, gladlynt, bättre flicka; har stor förmåga att med ordning och praktisk sparsamhet sköta ett hem, är kunnig i sömnad, väfnad och strykning och allt som fordras till ett hems skötande. Svar till »25 år», Jordberga.

FLICKA, kunnig i kläd- och linnesömnad samt alla ett hems sysslor, önskar god plats, helst där jungfru finnes. Svar till »N. G.», Ljusdal p. r.

EX. SJUKGYMNAST, kvinnlig, önskar plats. Svar till »R. S.», Malmö p. r.

UNG NORRLÄNSKA önskar plats i bättre familj som husmoders hjälp och sällskap. Har genomgått slöjdskola, kunnig i finare handarbeten. Lön önskas. Svar till »Medlem af familjen», Helins Bokhandel, Bollnäs.

I PRÄSTGÅRD på landet önskar ung flicka plats till sommaren att hjälpa till med hems skötande. Är van att på egen hand sköta ett hem. Önskar anses som familjemedlem. Svar emotes med stor tacksamhet till »Ensam», Iduns exp., Sthlm.

BÄTTRÉ FLICKA önskar plats i god och vänlig bättre familj i Stockholm där jungfru finnes eller hos äldre dam som hjälp och sällskap. Kunnig i enklare matlagning, bak, syltning och strykning samt enklare linnesöm och handarbeten. Svar genast till »Pålitlig fam.-medlem», Iduns exp. Personligt sammantr. kan ske.

UNG, FÖRLOFVAD FLICKA önskar att i bättre hem, helst på större landegendom i Skåne, under några mån. som familjemedlem vara frun behjälplig med alla i ett hem förekommande göromål. Svar till »Förlofvad», Iduns exp. f. v. b.

FLICKA, som genomgått barnavård önskar plats genast. Svar märkt »18 år», Engelholm p. r.

18 ÅRS SNALL och ordentlig flicka, något van vid sömnad, önskar plats i god familj. Svar till »18 år», Nybro p. r.

HUSHÄLLSVAN, bättre flicka, kunnig i matlagning, bakning, hushålls bestyr, söker plats som hushållsfröken eller husmors hjälp. Goda rek. Svar »Ansvars-känsla», Sv. Telegrambyrån, Sthlm f. v. b.

ENKEL och allvarlig flicka önskar pl. i fin familj, att mot fritt vivre eller någon betaltning lära hushåll. Svar till »26 år», Sala p. r.

SPRÅKKUNNIG, ung, musikalisk dam af god familj önskar plats i hem såsom sällskap och hjälp i Stockholm eller dess närhet. Svar till Sköldnora, Rotebro.

DEUTSCHE DAME sucht Stelle als Gesellschafterin u. für Sprachunterricht. Deutsch, Französisch (Paris). Offert. an Iduns exp. Ref.: Frau Ramstedt, Grönbo. Frih. Lily v. Essen, Björnö.

UNG, 25 års flicka af god familj önskar plats i finare hem som barnfröken eller att biträda husmoder vid hems skötande. Är kunnig i enkl. matlagning. Svar emotes under adr. »Huslig», Ludvika p. r.

I GODT HEM önskar ung flicka plats. Genomgått pr. skola. är äfven något sykunnig. Vill anses som familjemedlem. Svar till »Ung flicka», Sveg.

UNG, bättre flicka, som med goda betyg genomgått elementar- och hushållsskolor, söker snarast plats i ett godt hem såsom husmoderns sällskap och hjälp med förekommande göromål, helst där jungfru finnes. Svar mottages tacksam af »19 år», Folkabo p. r.

LÄRARINNA, huslig och kunnig i handarbeten, söker lämplig plats. Någon lön önskas. Svar till »Familjemedlem», Stenkullen p. r.

ANSPRÅKSLÖS bildad flicka, 21 år, söker plats att läsa med mindre barn eller som hjälp och sällskap åt frun. För vidare upplysn. bedes om svar märkt »21 år», Iduns exp., Sthlm.

UNG FLICKA, 20 år (landbrukaredotter) önskar plats den 24 april å större gård, helst i södra Sverige. Har genomgått husmoderskurs. Någon lön önskas. Svar emotes tacksam till »Landbrukaredotter», Hammehög, p. r.

KOKERSKEPLATS önskas, helst på landet där jungfru förut finnes, samt hos bättre familj. Sökanden är småländska. Har genomgått Katrineholms Praktiska skolas högre hushållsskola samt afgick därifrån den 31 jan. 1913 med alla bästa betyg för flit, ordningssinne, uppförande m. m. Reflekterant härå torde svara till fröken Anna Larsson, Ware, Unnarvd.

19-ÅRIG FLICKA från godt hem önskar plats i familj som hjälp och sällskap, kan äfven hjälpa till med skrifgöromål. Svar till »Familjemedlem», Sveg.

BILDAD FLICKA, kunnig i matl., bak, sömnad söker plats. Vackra betyg. Norra Inack-Byrån, Malmsskillnadsg. 27, Sthlm, Riks. 85 65. Allm. 111 87.

Flicka

af god familj, fullt kunnig att sköta ett hem önskar nu genast eller framdeles plats. Tacksam för svar till »28 år», Nyköping p. r.

Enkel, duglig flicka

söker plats nu snarast som husmors hjälp i fam., där jungfru finnes. Kunnig i matl., bakn. och hushålls bestyr. Lön önskas. Svar till »Pålitlig», Villastaden, Norrviken.

EN MEDELÅLDERS DAM

kan få god inackordering på nyare i naturskön trakt, härlig luft, goda kommunikationer, på landet, nära stad. Svar till »Stilla hem», Bergvik p. r.

KONFIRMANDER emottagas instundande sommar i Lerbäcks prästgård hos kyrkoherde L. Wallin, adr. Lerbäck.

I PRÄSTGÅRD (Västergötland), godt hem, vacker trakt, mottages ungdom, äfven de som önska lära hushåll och ett hems skötande. Goda ref. Svar till »I. G.», Iduns exp. f. v. b.

HUSHÄLLSELEVER

mottagas i prästgård nära station i vacker trakt af Västergötland. Underderv. i allt, som hör till hemmets skötsel. Piano finnes. Svar till »70 kr. pr månad», Iduns exp.

KONFIRMANDER mottagas 1 juli i väl belägen prästgård i vacker trakt med skog och sjö. Ungefär 5 veckors kurs. Afgift 125 kr. Svar till Prästgården, Mölltorp.

Billig inackordering

för 1 å 2 damer i lugnt och stilla hem i natursk. och högtbel. trakt af Små. Pris 50 kr. för del. rum. Svar till »X.», Tingsryd p. r.

25 års flicka

önskar mot fritt vivre eller moderat pris komma till prästgård, i skogs-trakt, under tiden mars-sept., för deltagande i hushålls göromål. Svar till »Lugnt hem», Gumælii Annonsbyrå, Malmö.

Bogstens Hushållskurs.

2 platser lediga 1 mars-1 maj. 1 plats ledig 1 april-1 maj. Fru Ida Palmgren, Bettna.

I Gerdslöfs prästgård,

adress Näsbyholm, mottagas instundande sommar gossar och flickor för att tillsammans med egen dotter beredas till konfirmation. O. V AKERMAN, Kyrkoherde.

Ni ser oklädd ut

utan garnityr på Edra kläder. Köp därför

Garnityrboken

av **Mary T. Nathorst** med beskrifningar på alla tänkbara garnityr och med 62 bilder. Pris 1 kr. **Albert Bonniers Förlag.**

Det bästa vete mjölet

TIDAHOLMS FANTASIMÖBLER

Rikhalliga variationer. Begär pris.
Tidaholms Bruk, Tidaholm.
Kungl. Hofleverantör.
Försäljningsmagasin: Mästersamuelsg. 38, STOCKHOLM.

EAU DE QUININE
KRONAN AF ALLA HÄRVATTEN
ED. PINAUD
18, PLACE VENDÔME PARIS
Bevarar o. stärker härväxten.
FÅS ÖFVERALLT **ED. PINAUD**

GALA PETER
världens första Mjolk-Chocolade.

Snar hjälp mot Engelska sjukkan,

som bryter ut vid alla åldrar intill 40 år, fås med utvärtes medel af under-tecknad, som har 35 års praktik i Engelska sjukans behandling.

De mest framträdande symptomerna äro blodfattigdom, slappa armar och ben, matigt lynne, ingen sömn, ingen aptit, somliga äta mycket, men magra ändå, kroppen blir upplöst i slem som stöcker sig i lederna och medför kyla, klåda och utslag. Blir ej slemmet utrensadt uppstår som följd därpå **gikt**, reumatism, blekhet, struma eller brytes kroppen sönder. Personer som ärsvi legat på lasarett men ej blifvit botade hafva genom mig blifvit fullständigt återställda till hälsan. Ingen behöfver resa hit. Beskrif symptomerna. **Snedda lemmar** kunna bli återställda. Bref besvaras mot dubbelt porto.

Tusentals intyg finnas från såväl äldre som yngre.
N. M. Nyberg, Malmö K, Ründelsgatan 5.

Etablerad 1847.

Allcock's Plåster
EAGLE BRAND.
Världens Mest Betydande Utvärtes Läkemedel.

Smärtor i Ryggen.
Intet plåster kan jämföras med **Allcock's**. Förmår stärka klens ryggar mer än någonting annat.

Smärtor i Sidorna
lindras hastigt af **Allcock's Plåster** på samma gång som det stärker sidan och återställer energien.

Allcock's är ett ursprungligt och äkta poröst plåster. Det är ett Universalmedel, som säjes i alla apotek öfver hela den civiliserade världen. Kan påläggas **hvarhålst smärtor** finnas.

Skulle Ni vara i behof af ett piller, **Brandreth's Piller** (Est. 1752.)
TAG DÅ UTAF
Vid förstoppning, gallsjuka, huvudvärk, svindel, dålig matsmältning etc.
FÖRSÄLJAS HOS ALLA APOTEKARE.
ALLCOCK MANUFACTURING CO., Birkenhead, England.

Fullkomligt vegetabiliska.

Bär icke bräckband.

Brooks bräckbandage är en ny, vetenskaplig uppfinning med automatisk luftdyna, som pressar de isärgångna delarna tillsammans och förenar dem, liksom man gör vid benbrott. Bandaget ligger absolut fast och bekvämt och glider aldrig. Det är alltid lätt och svårt att anpassa sig efter alla kroppens rörelser utan att irritera eller förorsaka plågor. Jag fabricerar det efter uppgifvet mått och sänder Eder det under fullständig garanti att Ni blir nöjd, eljest sändas penningarna tillbaka. Jag har satt priset så lågt, att alla, rika och fattiga, skola kunna köpa detsamma. Kom ihåg att jag tillverkar det efter mått — skickar det till Eder — Ni pröfvar det — och om Ni ej är nöjd med detsamma, returnerar Ni det till mig, och jag återsänder Eder penningarna. Det är på detta sätt jag gör affärer — alltid absolut ärligt — och jag har på detta sätt under de sista fem åren sålt bandager till tusentals människor. Kom ihåg att jag ej använder mig af berömda loford, tvektigheter, lögn eller bedrägeri. Jag erbjuder Eder blott en ärlig affärsvara till rimligt pris. Skrif strax efter min illustrerade katalog.

C. E. BROOKS, S. 237, Bank Buildings, Kingsway, LONDON, W. C. ENGLAND.

För engelska sjukan,

som bryter ut vid alla åldrar finnes säker hjälp med fullkomligt oskadliga, utvärtes medel hos undertecknad, som har 40-årig erfarenhet i sjukdomens botande. De mest framträdande symptomerna äro: blodbrist, slappa armar och ben, kalla händer och fötter, gnatigt lynne, ingen sömn och aptit. Somliga äta mycket men magra ändå, kroppen upplöses i slem, som stöcker sig i hufvud, mage och leder, och som medför klåda, utslag och kyla. Slemmet slår sig på benbyggnaden, ryggen blir böjd och bröstet insjunket eller tvärtom, axlar, höfter, knän och fotleder bli obrukbara med tiden. När slemmet stöcker sig på strupen, kallas det struma. Ingen behöfver resa hit, uppgif blott symptomerna i bref. Sneda lemmar bli delvis återställda. Sök bot i tid, särskildt för barnen, ty de lida ju oförskyldt. Bref besvaras mot dubbelt porto. Många vackra intyg från tacksamma patienter finnas. Hanna Bengtsson, Mung. 2, vid Pildammsvägen, Malmö.

Den gulaktiga färgen ä

Hafregryn—Hafremjöl

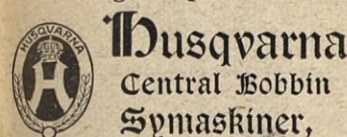
är en följd af den näringsrika glutinhinnans bevarande.

Analys (ägghvitämnen):

1:0) Värgårda 2:0) Fabrikat, där glutinhinnan är bortslipad, ca 10 %
13,8 % OBS. I Gröten härigenom mera närande och aptitlig, ej klisterartad och slemmig. Köp originalpaketer.

"En svensk symaskin bör finnas i hvarje svenskt hem."

Utomordentligt lätt gång, mycket stor hastighet, korta nålar, största hållbarhet mot slitning samt stor spole äro de förnämsta egenskaperna hos

Central Bobbin Symaskiner, som på grund häraf alltid arbeta till sin ägares belåtenhet.

OBS. I Förmånliga afbetalningsvillkor.

Förkylnings-sjukdomar, såsom Hosta, Bröstkatarr och Influenta lindras och botas af Sirolin Roche. Välsmakande och aptitgifvande, bästa skydd mot bröst-åkommer. Erhålles på alla apotek.

En omtänksam kvinna

förskonar och vårdar sin hy och hud genom daglig användning af den allmänt omtyckta hudcrëmen F. Pauli's Äkta Liljemjölscrème.

Så förlöto några veckor under hvilken tid de två ensamma varelserna hunnit fästa sig så innerligt vid hvarandra att vår unge skald med oro emotsåg den dag då hans lilla skyddslings mor skulle bli utskrifven från sjukhuset samt hämta sin dotter ur hans faderliga vård.

Men lilla Olga tänkte ej på hvad morgondagen skulle bära i sitt sköte och att hon en dag måste skiljas från sin faderlige vän och åter få ställa sig på gatan i ur och skur. Hon hängaf sig helt och hållet åt stundens ljufylliga tillvaro och hennes klingande skrätt hörides ofta i den lilla kammaren, uppe under taket.

Aksell hade tagit henne med på muséer och teatrar och den lilla var hänryckt öfver allt hvad hon såg samt uttalade sin förvåning att det kunde finnas så mycket vackert i världen.

När skalden satt vid sitt skrifbord och diktade satt hon tyst och läste sina läxor eller sysslade med att pynta rummet.

Så en dag kom han hem för att hämta henne med sig till hushållsskolan, där de brukade intaga sina middagar, men till sin stora häpnad fann han rummet tomt.

Först trodde han att hon gått ut i något ärende, men allt efter som tiden skred fram och hon ej återkom blef han orolig och började nervöst vandra fram och åter i rummet.

Då föll hans blickar på en papperslapp, hvilken med ett par knappnålar var fastsatt vid soffans ryggstöd.

Med darrande händer grep han den och läste dess innehåll, skriffvet med Olgas stora, öfvade handstil.

Det lydde: "Snälla farbror en annan farbror ha kämt ä tajt mäj mäd sej fastt ja Grina ä Skräk ä inte fick ja säja Äj för hännom häller för Han hadde sä rysligt brättm ä ja mäste äka mäd hännom som ja va sa han. papa va inte häma. ja e sä lessen."

Han stod som slagen af skräck. Hvad hade hänt? Hvem var väl mannen som tagit, som stulit, den lilla ifrån honom. Det lilla oskyldiga barnet var borta! Solglimten i hans tillvaro. Nu skulle han ej få höra hennes jublande skrätt klinga i hans dystra kammare.

Han sjönk ned på soffan och stödde hufvudet i händerna. Skulle han nu åter börja plågas af den fasanfulla ensamhetskänslan. Hvem var den skurken som röfvat den lilla ljusalven ifrån honom.

På så sätt satt han försjunken i tankar, gripen af sorg, till dess han märkte, att skymningen börjat inträda, då han med ett språng rusade upp och ilade på dörren. Mörkret förskräckte honom och han trodde han skulle kväfnas innan han kom ned på gatan och ut bland människor. Den kvällen kom han icke hem nykter. Dagar förgingo utan att han fick någon underrättelse om Olga. Förgäfvets väntade han att hennes mor skulle komma hem, men i stället såg han en dag några karlar bära ner familjens torftiga bohag och ställa på gatan. Olgas far stod och åsåg huru karlarna buro ner den ena möbelen efter den andra, utan att det på minsta sätt tycktes beröra honom. Halfrusig, slö och apatisk

följde han dem med blickarne. När rummet var tomt lämnade äfven han detsamma, och nedkommen på gatan stannade han ett par ögonblick och betraktade spillrorna af det forna hemmet med en egendomlig blick, stack händerna djupt ned i byxfickorna, drog upp axlarne, vände sig om och raglade bort, för att aldrig mer visa sig.

Under ett par veckors tid stod det usla bohaget ute på gatan till dess barmhärtiga människor förbarmade sig öfver det och plockade in smulorna till sig.

Attå år förgingo. Under denna tid hade Ernst Aksell blifvit en erkänd skald, hvars böcker i bokhandelsfönstren utlades på den mest i ögonen fallande platsen.

Trots sin framgång var han fortfarande samma anspråkslösa, blida natur som förr. Han bodde kvar i sitt lilla rum under det gamla husets branta tegeltak.

»Det är en lämplig boning för en skald,» svarade han alltid då någon sökte förmå honom att flytta till en mera central och trefligare bostad. »Jag bor nära himlen och muserna, för att ej tala om behaget att bo i ett sådant här gammalt hus med sin romantik, sin historia och sina anor, för att ej glömma dess trefliga värnader, som sucka och smyga förbi en i trapporna.»

Under dessa år hade han för hvarje jul och andra högtidsdagar fått mottaga presenter af en okänd gifvarinna, hvilken han antog vara »lilla Olga», ehuru aldrig en skrifven rad medföljde som bevisade riktigheten af detta hans antagande.

Först var det en lamphatt, så kom ett spjällnöre, därefter antimakasser, broderade soffkuddar, tofflor, klädhängare samt en skriftygsmatta. Han började bli bekymrad. Hvar skulle han göra af alla dessa broderade hundar, tigrar, jägare och herdinnor.

Sin lilla skyddsling hade han ej sett under hela denna tid. — Jo, det var sant. Två gånger trodde han sig ha sett en skymt af henne.

Ena gången var en dag strax efter hennes försvinnande. Han gick Regebergsgatan fram försänkt i tankar då han hörde ett barn ropa sitt namn. »Farbror Aksell! Farbror Aksell!»

Han vände sig raskt åt det håll, hvarifrån ropen kommit. Han såg då en liten flicka, åkande i en elegant kalessch, ifrigt vifta åt sig, men hon drog hastigt ned af en medelålders fin herre, hvilken satt bredvid henne. (Forts.)

En boy-scout lever enkelt

ute i skog och mark. Efter några få strövtåg vet han, att hungern är matens bästa krydda och tröttheten den bästa huvudkuden. Men enkel och kraftig kost är för honom lika nyttig och nödvändig i hemmet som ute på strövtågen. Ett födoämne, som motsvarar de krav som kunna ställas på en enkel, kraftig och på samma gång välsmakande kost, är AXA havregryn. Detta står ju icke uttryckligen i scoutlagen men en boy-scout bör veta det och handla därefter. AXA havregryn i originalpaketer koka på 3 minuter efter det gröten kommit i kok. Köp originalpaketer, endast då kan man vara säker på att få AXA havregryn. Av ett paket å 55 öre erhållas cirka 30 portioner gröt. Således knappast 2 öre pr portion.

AXA havregryn i originalpaketer koka på 3 minuter efter det gröten kommit i kok. Köp originalpaketer, endast då kan man vara säker på att få AXA havregryn. Av ett paket å 55 öre erhållas cirka 30 portioner gröt. Således knappast 2 öre pr portion.

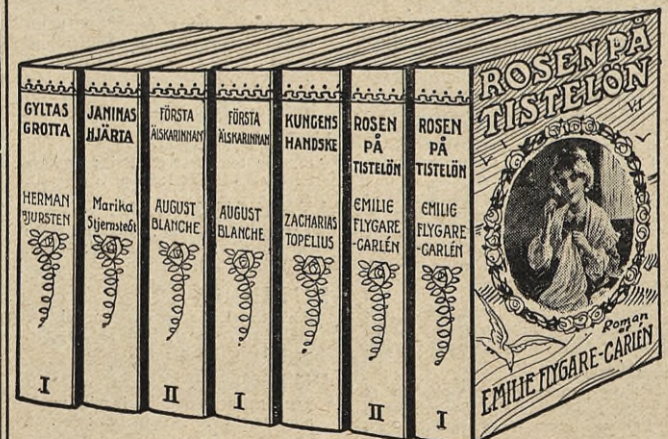
BREFLÅDA

REDAKTIONENS BREFLÅDA:

Prenumerant i Finland, Nej, det spelar alls ingen roll. De finska svaren äro alltså lika välkomna och behandlas med samma hänsyn som de svenska.
J. — Jo, ännu äro icke alla vrår i densamma upptagna, så edert opus har nu ett godt härbärg att disponera.
Tor Alm. Kan ej användas.
M—a. På grund af ett öfverflöd på dikter kan er öfersättning ej få plats.
Eric Stormgren. Ert poem kan ej användas, men det finns anlag i det.
M. H. Er lilla moralpredikan är alltför banal.
Nils Bertilsson. Kan ej införas.

Lida. Fullkomligt omöjligt. Ni bör slå er på en annan näring.
Egr L. Ni vill ha ett omdöme: Diktterna äro barnsligt omogna.
Alf. Skrif inte vers, eller behåll dem åtminstone för er själf.
If you please. Inte ens det billiga priset af 75 öre metern lockar oss.
A—a. Något långdraget i skildringen. Användes ej.
Gustaf. Inte det heller.
EXPEDITIONENS BREFLÅDA:
»21-årig Värmländska». 2:50 pr gång.
»Musikalisk», Landskrona. 2:50 pr gång.
Likvid i postanvisning.

De 7 första 25-öresböckerna af berömda svenska författare. Fraktfritt Kr. 1:75.

På det att äfven personer i landsorten, där bokförsäljare ej finnas, må kunna lätt skaffa sig de nya 25-öresböckerna af berömda svenska författare expediera vi de nu utkomna 7 första böckerna fraktfritt pr post öfver hela Sverige för Kr. 1:75. Klipp ur och ifyll vidstående blankett.

Rekvision N:o 42 att insändas till **Åhlén & Åkerlunds Förlag - Göteborg.** Sänd mig fraktfritt för 1:75 de nya 25-öresböckerna af berömda svenska författare.

- 1 ex. Emilie Flygare-Carlens roman Rosen på Tistelön I.
- 1 ex. Emilie Flygare-Carlens roman Rosen på Tistelön II.
- 1 ex. Zacharias Topelius. Kungens Handske.
- 1 ex. Marika Stjernstedt. Roman. Janinas hjärta.
- 1 ex. August Blanche. Roman. Första älskarinnan I.
- 1 ex. August Blanche. Roman. Första älskarinnan II.
- 1 ex. Herman Bjursten. Gyllas groffa I.

Namn.

Bostad.

Postadress.

Det bästa läkemedlet är

NISSENS

ÄKTA BRÖSTKARAMELLER

Enda tillverkare A.-B. Nissens Manufacturing, Norrköping.

Könungariket Sachsen.

Technikum Mittweida

Rektor: Professor A. Holz

Högre tekniskt Läroverk för elektro- och maskinteknik. Skilda afdelningar för ingenjörer, tekniker och verkmästare. Elektrot- och maskinlaboratorier. Instruktions-verkstäder. 86:te läsåret. 8610 studerande. Program etc. kostnadsfritt gen. Sekretariatet.

Gymnastikdirektörsexamen

afläggas efter 2-årig kurs af kvinnliga elever vid

Sydsvenska Gymnastik-Institutet.

Ny kurs börjar 14 sept.

Prospekt gen. kapt. J. Thulin, LUND.

Vid

Göteborgs Gymn. Institut,

Göteborgs Arkader, Göteborg,

längsta och fullständigaste specialkurs i **Sjukkymnastik** och **Massage** börjar nästa läsår den 12 september. Begär prospekt!

Doktor A. Kjellbergs

kurs i **massage** och **sjukkymnastik.**

Begär prospekt! Stockholm. Mästersamuelsgatan 70.

Med. Dr E. Kleens

(ett-årig) kurs i **Massage** och **Sjukkymnastik** (för damer) börjar den 1 okt. kl. 10 f. m. Nr 37 Mästersamuelsgatan, 2 tr. upp. Prospekt begäres städe under adress **Saltsjöbaden.**

Välkomna! **Motionsgymnastik** för damer tisdag o. fredag 10:30-11:30 f. m., Smålandsg. 27, 2 tr. Instruktor: Kerstin Kvlberg Upply-n. Riks 115 12.

Malmö Privata Förlösningshem,

Henrik Smithsgatan 1. Tel. 39 19.

Hemmets läkare: Dr Körner. Enskildt rum 5 kr. pr dag. Halfensklädt 4 kr. pr dag. Förlösningssavg. 50 kr. Patienter mottagas någon tid före förlösningen. Prospekt sändes.

Sahlströms Förlösningshem

Södra Förstadsg. 4. Malmö. Telef. 12 38. Ester och Gertrud Sahlström. Ref. Prof. Essen-Möller, Lund, Dr Gröne, Malmö.

Vårda håret, om det är sjukt eller friskt, och använd

Zivertz' Extrait Vegetal

bästa hårkonserveringsmedel. Rekommenderadt af många läkare. Finnes till salu hos frisörer och i parfymaffärer samt hos Kongl. Hofl. Zivertz' Bitr., Drottninggatan 42, Arkaden, Göteborg. Aterförsätare rabatt.

Lait Mono.

(Professor Mono).

Gör huden genomskinlig, matt och skär. Pris kr. 4.-, 7.50 o. 14.- Endast i **Franska Parfymmagasinet**, (Hoflev.), 21 Drottninggatan 21, Stockholm.

Mot grått hår.

Enda fullt tillförlitliga oskadliga medel som återger hår och skägg dess ursprungliga färg. Pris 5.50 + porto

Endast i **Fanny Gelins Parfymmagasin, 5 Malmögsg., Sthlm.** Kungl. hofl.

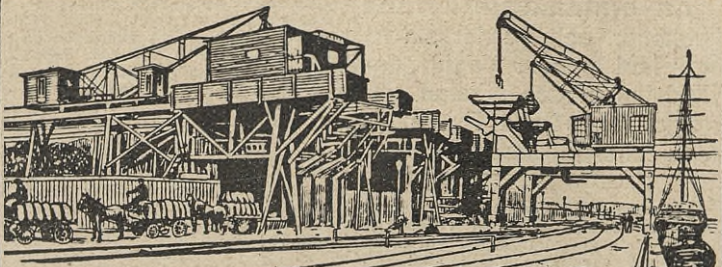

Ferrin

Fås på apoteken.

Bästa järnmedel

utmärkt styrkande. Apoteket Lejonet, Malmö.

h. G. Söderbergs Import A.-B.

Prima Anthracit, Hushållskol, Briketter, okrossad, krossad och småkrossad Koks

Hemkøres till alla stadsdelar. All krossning och sortering sker vid våra nya anläggningar vid Värtan, hvarigenom en jämn och styvbjri vara kan utlovas. R. t. 59 14, 30 92, 5 75, 118 09, 118 12. A. t. 4 51, 30 92, 12 82, 25 82.

Köttsoffa

bereder man bäst af **MAGGI'S** Buljong-Tärningar

LILJEHOLMENS

Stearinfabriks-Aktiebolag

Kungl. Hofleverantör

STOCKHOLM SÖ.

Kronljus	Kanalljus
Stakljus	Grenljus
Lyktljus	Julgransljus
Altarljus	Cykelljus

Illuminationsljus

Pianoljus "Splendor" i engelsk typ.

Endast superior och prima ljus äro stämplade "LILJEHOLMEN"

Lättändliga vekar enligt svenskt patent No 16705

Högmoderna Hårarbeten.

Skriv direkt till fabriken om vi ej ha filial i Edor ort

Flätor, Benor, Länkar, Peruker m. m.

Flätor 55 cm. 4.50, 6 kr., 60 cm. 7 kr. Med liten träs 10, 12, 15 kr. Insänd Edert avkammade hår, vi tillverka alla arbeten av samma på dagen. Alla färdiga arbeten på lager, vid köp insänd hårprov, brev besvaras. Garanteras alltid äkta naturhår i våra arbeten. Allt sändes fullt diskret med ombytesrätt mot postförskött

Hårfabriken Special, Baltarsg. 27, Malmö. Vår fabrik garanterar eu f. skklassig vara, p iset utan konkurrens

MUSIKINSTRUMENT.

Endast prima och väl justerade: Gittarrer, Mandoliner, Gitarmandoliner, Gitarlutor, Violiner, Violonceller, Cittror, Konsertinor, Dragspel, Flöjter, Klarinetter, Mässingsinstrument, Sextetter af förstkl. böhmisk tillverkn., svensk modell, till 300 och 425 kr. sextett pr extra kontant, Trummor, Fodral, Strängar och öfriga tillbehör. Orglar och pianon från främsta fabriker. Hög rabatt vid extra kontant köp af orglar och pianon. Rikt illustr. prisurant gratis mot insändt 10-öres frimärke till porto

CEYLON-TÉER.

Frälsningsarméns äkta, rena, berömda téer. Finaste arom. Olika paketeringar till 5, 6 och 8 kr. pr kg.

KAKAO.

Frälsningsarméns rena kakao af erkänd förstklassig beskaffenhet. Pris pr hekto —: 45, pr kg. 4: 50, enkiloburkar 4: 50.

ARMÉ-TVÅL.

Fin och behaglig antiseptisk toalettvål. Pris: pr stång 1:—, pr bit —: 25.

FRÄLSNINGARMÉNS HANDELSDEPARTEMENT,

TELEFONER: RIKS- 85 81. Allm. 63 72. ÖSTERMALMSG. 24 & 26, STHLM 5.

DENTOL.

Frälsningsarméns utmärkta munvatten och tandpasta. Munvattnet är på grund af sina stora antiseptiska egenskaper äfven ett förträffligt antisepticum. Pr hefl. 1: 75, halfl. 1:—, Tandpasta pr tub —: 60.

VIOLA-IDEAL.

Finaste toalett-tvål. Pris: pr burk —: 25, pr stor ask —: 50, pr tvål —: 50.

ARMÉ-SKOKRÄM.

Terpentinfri förstkl. skokräm. Pris: pr burk —: 25, pr stor ask —: 50, pr mindre ask —: 20.

PUTSPULVER.

Förstklassigt rengöringsmedel för metaller, men särskildt för koppar. — Pris pr burk —: 25.

PUTSKRÄM.

Förnämsa metallpoleringskräm för alla metaller. Pris pr flaska —: 25.

Dessa varor kunna erhållas vid eller genom hvarje Frälsningsarmé-kår, hos många hrr handlare eller direkt från

Joh. Lundström & Co A.-B

KUNGL. HOFLEVERANTÖR.

PRIMA ANTHRACIT

HUSHÅLLSKOL • COKES • BRIKETTER

RIKS. 4 27	Skeppsbron 18	22 88
22 20	Strandvägen 17	60 19
20 12	Norr Mälmarstrand 22	61 98
74 47	Söder Mälmarstrand	30 60

ALLM

Elisabeth Östmans Husmoderskurs

— praktisk och teoretisk undervisning i hushålls ekonomi. —

Kursen för fruar (eller för gifta damer, som genom sitt arbete äro förhindrade att deltaga i den dagliga undervisningen i skolan) börjar torsdagen den 20 febr. och pågår hvarje torsdag fr. kl. 1/2 10—4 under tio (10) veckor.

Anmälningar mottagas dagligen fr. kl. 11—1 af

ELISABETH ÖSTMAN-SUNDSTRAND,

Riks 20 85. Klarabergsgatan 40, 5 tr., hiss, Stockholm. Allm. 93 02.

Husmoderskolan Hemmet

börjar ny kurs d. 15 febr. Grundlig o. praktisk undervisning. Prospekt genom fru Anna Gyllenspetz, f. von Holten, Valling. 14 & 16, Stockholm. A. T. 102 25.

1 praktiska trädgårdskurserna för unga kvinnor

20 april—1 okt. vid **Önnestads Folkhögskola och Lantmannaskola,** nära Kristianstad, emottagas ett mindre antal avgiftsfria elever jämte betalande Synerligen lämpliga kurser som grundläggande vid läroarinneutbildning m. m. Korrespondens med rektor Yngve Melander, Önnestad.

Torshälls Trädgårdsskola, Leksand.

Ny kurs börjar 1 april 1913. Prospekt på begäran.

Lillie Landgren. **Märta Philip.**

Blekinge läns folkhögskolas i Ronneby husmoderavdelning

öppnar ny kurs den 21 april Husmoderskolan omfattar: a) en kurs på sex månader, däri undervisning meddelas i dels matlagning, konservering, tvätt m. m. dels trädgårdsskötsel ävensom slöjd, varjante äfven teoretisk undervisning meddelas; b) en kurs på tre månader, där elev endast deltagar i skolköksundervisningen. Afgift för den förra kursen 80 kr. för den senare 20 kr. Begär prospekt!

Elfte häftet

af "Moster Emmas väfbok", nya mönster i fyra skaff (äfven användbara till broderi) för mattor, gardiner, kostym- och möbelyger, bonader m. m. Erb mot 1 kr. 35 öre i postavg. från Moster Emma, Kneippbaden.

Lektioner i Linnesömnad.

(äfven Blusar, Barnkläder m. m.)

Praktisk metod, utan träckling. — Hvarje elev disponerar en symaskin Stockholm: Sibyllagatan 36, 4 tr. (hörnet af Karlavägen). Riks 35 80. Allm. 210 04 Malmö: Fersens väg 2, 3 tr. (hörnet af Regementsgatan). Riks 44 90, event. 40 88

Karin Egnér. **Eva Egnér.**

Möblerad sommarbostad om 2-3 rum och kök

vid skog och sjö i Södermanland eller Småland hyres. Svar med pris, läge, utrymmen, ref. m. m. ställes till Reg.-intendenten F. af Ekenstam, Uppsala.

Handbroderade Näsdukar

i linnekammarduk fr. 60, 65 och 75 öre pr styck till högre pris. Kalke- ringar sändas på begäran. SVENSKA HARNATSIMPORTEN, Stockholm Va.

ROYAL WINDSOR

Det berömlia

[hårstyrkande vattnet.]

Gifver grått hår dess ursprungliga färg. Borttager mjäll. Hindrar håret att falla af. Märket grundadt 1879. Begär endast flaskor med orden: **Royal Windsor Perfectionné.** En alltmänt stögande försäljning samt 30 års sucsés garantier Royal Windsors verkan

Nederlag: **Franska Parfymmagasinet,** Hoflev., 21 Drottninggat. 21, Sthlm.

TRICOPHEROUS

är världens förnämsa **Hårmedel** och öfverträffas icke af något annat liknande preparat.

Pris pr fl. 2.50.

Erhålles hos alla första klass Parfymeri-, Drog- och Coiffyrfärfärer.

Oatine-Creme är det förnämsa medlet att skydda huden för köldens skadliga inverkan. Denna kraftiga snöhvita naturprodukt-extrakt af ren hafre renar porerna, läker huden o. hyn blir vacker o. klar. — Äkta endast i hvit burk med grönt lock The Oatine Co., London. Oatine-Creme säljes efter tulförhöjningen till 1.50 o. 3 kr. pr burk samt Oatine-Tvål, Oatine-Puder o. Balsam säljes öfverallt hos A. W. Nording, Biblioteksgatan 11 o. Drottningg. 63, Stockholm.

Vårda hyn!

(Majorskan Edmann.)

Creime Idéale gör hy, hals och händer vackra. Fin parfym 2 50

Poudre de Riz Idéale, utsökt och oskadligt ansiktspuder 3.—

Rynktinktur förminskar rynkor, gör hyn ungdomligt skär 3 25

Champoing renar fullt, borttager mjäll, ger glans 2.—

Absolut oskadligt enligt handelskemin. I parti och minut hos

Franska Parfymmagasinet, Hofleverantör.

21 Drottninggatan 21, Stockholm, samt i de förnämsa parfymaffärer.

BRUNKEBERGS TEATERN

Alltid veckans bästa nyheter!

KASSMAN & Co, Norrköping

Telegrafadress: Kasskomp. Rikstelefon 2002. Specialtillv.: "Wellwoven" högsta kvalitet af tyger i svart, blått, grått tillhandahålles genom herrar engrossister o. klädeshandl.

Idun utgifves denna vecka i A och B.